

Poštnina v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

Z VROLOV
S.V. Franciska

1226 ~
1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI

Vsebinska 9.—10. zvezka.

	Stran		Stran
Odpustki in privilegiji dani za sedmo stoletnico smrti sv. Frančiška . . .	129	Škof A. M. Slomšek in tretji red svetega Frančiška . . .	151
Mali oficij blažene Device Marije . . .	130	Sv. Frančišek Serafinski pomaga sveto špoved dobro opraviti . . .	153
Asketična šola ali vadnica popolnosti . . .	131	Spomini iz misljijskega življenja . . .	154
Miroljubnost in spravljivost tretjerednikov . . .	142	Razgled po serafinskem svetu . . .	159
Črtice z Verne in Asiza . . .	144	Priporočilo v molitev . . .	160
Tretji red in mladina . . .	147	Zahvala za uslišano molitev . . .	160

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Književnost.

Sveti Alojzij Gonzaga zaščitnik krščanske mladine. Sestavil Dr. Jože Debevec gimnazijski profesor. Založil Glasnik, tiskalo T. D. v Kranju 1926. — Knjižica ima 189 strani: 176 strani razprave in dva uvoda; priloženih je 6 slik in kazalo. Papir je dober, tisek lep, oblika priročna. Stane broširana 20 Din, vezana 25 oz. 30 Din, poštnina posebej. Dobi se v Ljubljani Zrinjskega c. 9. — Popis življenja sv. Alojzija je stvar, resnicoljuben, namenjen za mladino. Razne opazke in poduk o posebnih darovih in izrednih milostih svetnika so lepo vpletene in njegovo svetost povikšujejo in nam ga stavijo za dosegljiv vzor. Te vrste popisovanj življenja svetih potrebujemo. G. profesor pozna mladino, zato ji je tudi znal naslikati vzor. — Kar smo glede pisave tujih imen že povedali, moramo z nova povdariti. Pri nekaterih tujih imenih je pisatelj v oklepaju dostavil izgovor: Kastiljone (str. 13), Aluidži (17), Džofreda (18), Brešani (25), Brešiji (166), (prav bi bilo Breši). Pri več tujih imenih pa tega ni storil n. pr. Gonzaga (v par slučajih Gonzága), Vitelleschi-ju (26), Firenza (na več str.), Chieri, Chieriju, Alcalá, Peschiera, Custozza itd. Par takih imen je pa kar po domače zapisal: Kremenona, kastilijonski (154), Horacij, kar je za knjige, ki so namenjene za neučene in preproste ljudi, edino pametno. Kako naj kaki kmetski sin ali dekle prav bere tuja imena v tuji pisavi, če jezika ne pozna? In če prav ne bero, pa se drugi smejejo, ali bodo hoteli še brati? Ali če se jim branje pri taki tuji ustavlja, so tisti, ki poslušajo moteni, ali bodo še radi poslušali? Pisatelj si dolžni ozirati se na ljudi, ki njihove spise bero ali brati poslušajo in morajo tako pisati, da jih bodo ljudje razumeli in brati mogli. — Naslov knjige *Exercitium cotidianum* naj bi bil pisatelj prevél v slov. jezik ali naj bi bil zapisal: „Vsaki dan (ne „vsak dan“) moli . . . dnevniko v čast M. B. (*Exercitium cotidianum*) . . . Ime „Firenca“ je enkrat pisal (156) s c: Firenca. Če bi bil to vselej storil, bi bil bolje napravil. (Glej ovitek Cvetja 1915. zv. 6—8 str. 2). — Nekaj besed je našim tujih: obitelj (30), čtivo (na več str.) otec (72, 74), ostaviti, ostavil (73, 85, itd.), opetovano (83 itd.) posetiti, posecati, posetnik (183 itd.). Dokler imamo domačo besedo, ostanimo pri teh; če za kake izraze nimamo svojih besed, potem pojdemo k bratom iskat na posodo in jih pravilom svojega jezika primerno oblikujemo. Čemu se drugim vsiljevati? Saj naša družina ni slabša, ko stsl. obitelj, in naš oče nič manj vreden ko hrvaški otec itd. — Za „katoličanje“ in „kristjanje“ (119) je prav katoličani in kristjani. — Beseda „okoliščina“ (51) ni prava,

CVETJE

XLIII. tečaj. V Ljubljani, september - oktober 1926. 9.-10. zvezek.

Odpustki in privilegiji dani za sedmo stoletnico smrti sv. Frančiška.

azen okrožnice, katero smo v zadnjem zvezku omenili, pa je do sedaj radi pomanjkanja prostora še nismo mogli dati natisniti, so sv. Oče Pij XI. podelili 18. junija t. l. še sledeče milosti in pravice:

Od dne 2. avgusta t. l. do 4. oktobra 1927. smejo v cerkvah in javnih kapelah, ki pripadajo redovnikom prvega, drugega in tretjega frančiškanskega reda, ravno tako tudi v cerkvah, v katerih je postavno ustanovljena skupščina svetovnega tretjega reda, opraviti četrti dan vsakega meseca slovesno sv. mašo o sv. Frančišku As. kaker zaobljubljeno za važno zadevo, po določenih rubrik o takih sv. mašah. („Missa solemnis de Sancto Francisco Assisiatae tamquam votiva pro re gravi, servatis tamen rubricis circa Missas pro re gravi votivas, peragi queat.“) Ravno tako dovolimo, da sme vsak mašnik mašo o prazniku sv. Frančiška Asiškega opraviti ko za važno zadevo zaobljubljeno v imenovanih cerkvah in javnih kapelah, ko obhajajo v njih tridnevnice ali podobne slavnosti v spomin omenjenih slovestnosti. V času teh pobožnosti, ki se morejo obhajati tri dni ali delj časa, podelimo vsem altarjem omenjenih cerkev, ta posebni dar; katerikoli mašnik, svetni ali redovni, opravi na kateremkoli altarju istih cerkev v imenovanem času sv. mašo za dušo kateregakoli kristijana, ki se je ločila sè sveta združena v ljubezni z Bogom, zadobi duša sama iz zaklada sv. Cerkve po načinu priprošnje odpustek tako, da so nji v korist zasluženja istega Gospoda našega Jezusa Kristusa, bl. Marije Device in vseh svetih in je, če Bogu tako dopade, oproščena kazni vic.

V teh dneh pobožnosti je dovoljeno škofom ali od njih pooblaščenim mašnikom enkrat podeliti papežev blagoslov s popolnim odpustom, ki ga morejo dobiti vsi verniki, ki se skesano spovedo, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. Očeta. Duhovniki pa, ki so v službi tistih cerkev, smejo z enim križem v teh dneh zunaj Rima blagoslavljalati, zasebno kedarkoli, javno pa le v adventu, postnem času, v dneh duhovnih vaj in misijonov, kjer pridigajo: rožne vence, križice, male kipe iz kovine, svetinjice...

Mali oficij blažene Device Marije.

Dalje.

Branje.

a psalmi zornic sledi branje; obojno pa veže vrsta z odgovorom: „Razlita je prijetnost na tvojih ustnicah — Zato te je Bog blagoslovil na veke.“ — Prijetnost na ustnicah pomeni lepe besede, katere bo ravnokar ona nam govorila v branju. Na to branje pa hoče sv. Cerkev, da se pripravimo. Zato molimo očenaš, da bi besede razumeli in po njih ravnali. Za božjo besedo je pa do-
vzetno le čisto srce, zato sledi odveza, naj nam Bog po Marijinem zasluženju in na njeno priprošnjo ter božjih svetnikov dodeli zveličanje; ta prošnja obsega prošnjo za odpuščenje grehov. Nato prosi tisti, ki bere, za blagoslov božji, da bo naslednje pobožno in drugim v spodbudo bral. — Mnogi svetniki so te besede blagoslova izgovarjali pred vsakim važnim delom. Branje je vzeto iz sv. pisma o večni božji Modrosti. Kar govori tu o božji Modrosti, prenaša sv. Cerkev na Marijo, ker je Marija v najtesnejši zvezi s to Modrostjo ali včlovečeno drugo božjo osebo. Kaker je božja pomoč odločila odrešenje sveta, je tudi odločila Marijo za mater Odrešenikovo, za sedež Modrosti. V starem zakonu ima korenine, saj so njeni predniki v Davidu in Abrahamu. Besede branja moramo misliti, da jih Marija nam govori. Marija nam pravi z besedami Modrosti: Mej vsemi narodi sem iskala ljudstvo, mej katerim bi mirno počivala sè svojo ljubeznijo in milostjo, da bodo modri, verni in pobožni, ti so Gospodov delež in jaz prebivam mej njimi. Stvarnik pomeni tu večno Besedo, Jezusa Kr., ki je počival v Marijinem telesu, „šotoru“ in je odredil: V Jakobu prebivaj t. j. Iz Jakobovega rodu sem; v Izraelu imej svoj delež, pomeni isti Jakobov rod, izvoljeno ljudstvo, ki je v novem zakonu sv. Cerkev. — Vse to branje meri na to, da je po božji volji Marijino češčenje vpeljano v sv. Cerkvi, tu se je to češčenje tako vkoreninilo, da se ne da iztrebiti. V oporoki na križu je Odrešenik kristijanom prepustil svoj prostor v Marijinem srcu, zlasti pa Marijinim častivcem. Ti so Marijin delež in v tem deležu hoče Marija prebivati.

Na to reče tisti, ki je bral: „Ti pa, o Gospod se nas usmili,“ ter prosi za odpuščenje, da ni živel tako, kaker ga „branje“ uči ali da je premalo pazil na besede. Drugi pa se zahvalijo za podučenje in nauk z besedami: „Hyala Bogu!“ Na to počaste, če jih moli več skupno, Devico Marijo v odgovoru: „Sveta . . .“ Za II. branjem se zopet prosi blagoslova, katerega naj izprosi od Gospoda Marija ko devica vseh devic. — Sijon pomeni v novem zakonu sv. Cerkev, Jeruzalem pa nebesa. Marija je „na Sijonu utrjena“ t. j. v sv. Cerkvi visoko češčena in je nad angelji in svetniki. Ona je v sv. Cerkvi kaker mati v hiši; v Jeruzalemu je njena oblast, ker pri Bogu s prošnjo vse doseže tako, da jo sv. Bonaventura imenuje „prosečo vsemogočnost.“ „Častito ljudstvo“ so sveti v nebesih; mnogi od njih priznavajo, da so po Marijini priprošnji v nebesa prišli. „Dediščina v deležu Boga“ je vživanje Boga,

v čemer obstoji nebeško veselje in blaženost. — Odgovor je poveličevanje Marije ko matere božje in device.

Tretji blagoslov je prošnja na Boga, naj nam zavoljo deviške Matere svojega Sina podeli zveličanje in mir. — Tretje branje je pa polno podob, ki nam kažejo Marijo poveličano v nebesih „Cedra na Libanu“ pomeni Marijino hrepenenje po nebesih in Bogu, ker raste cedra naravnost in se dviga visoko v nebo. „Cipresa“ ima trden les in velja za nestrohljivo in zaznamuje Marijino neomadeževanost. „Palma v Kadezu“ je najbolj rodovitna palma; zato nas ta podoba spominja na sadove Marijine priprošnje in na njeno bogato zaslužnje. „Roža v Jerihi“ je najlepša roža, kraljica mej rožami, ter nas spominja na Marijino lepoto, prednosti in čednosti. Ko „oljka na polju“ je Marija posredovavka miru mej Bogom in ljudmi, pribižališče grešnikov, mati usmiljena, ki zdravi dušne rane ko olje telesne. „Platana ob vodi“ daje popotniku zavetje pred pekočimi sončnimi žarki — Marija je pa tolažnica vseh stiskanih, pomočnica kristjanov. Cimet, balzam in mira imajo prijeten vonj, katerega daleč na okrog razširjajo. Te dišave zaznamujejo Marijine čednosti, iz katerih dehti prijeten vonj čednostnega življenja v vseh stoletjih sv. Cerkve.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

Trdni sklep.

o smo po delovanju volje spoznali napake in zmote svojega življenja iz resnice, ki smo jo premišljevali, tedaj obudimo srčno kesanje nad njimi in prejdimo s pomočjo čustev in nagibov k trdnemu sklepu, da hočemo svoje življenje resnično poboljšati. Ta sklep mora pa biti zares trden.

Naš sklep je pa zares trden:

1. Kedar ga natančno določimo glede načina, časa in kraja, kako, kedaj in kje ga bomo izpeljali.
2. Kedar ga zares tudi izpeljemo; če nismo zadovoljni le s željami, ampak če tisto kar smo sklenili v resnici tudi izvršimo. „Hudobnega umorijo njegove želje.“
3. Kedar pri sklepu tudi sredstva določimo, kako bomo z njimi svoj sklep izpeljali in gledamo tudi na ovire, katere moramo odstraniti.

4. Kedar iz sklepa posnamemo gotov nauk za življenje (geslo, rek) in ga večkrat čez dan ponovimo. Velikokrat nam v to služi kak goreč zdihljaj.

Po metodi sv. Petra Alk. s tem premišljevanje še ni dovršeno. Svetnik želi, naj končamo premišljevanje z nekaterimi nagibi, pri katerih naj se delj časa pomudimo. Po njegovem mnenju postane premišljevanje še le s temi nagibi premišljevalna molitev. Ti nagibi so:

Nagib zahvale. Z nagibom zahvale začne duša pogovor z Bogom, svojim Stvarnikom. Sv. Peter Alk. ne omenja zastoj zahvalo na prvem mestu. Dolžni smo se Bogu zahvaljevati in ta nagib Bog od nas naravnost zahteva. Sv. pismo nam na raznih mestih nalaga to sveto dolžnost. Kristus sam se je pri zadnji večerji zahvaljeval nebeškemu Očetu; sv. Pavel spodbuja vernike k hvaležnosti. Tudi pamet nam velewa: ker je Bog neskončno darežljiv v svoji ljubezni in smo mi njegovih dobrot nevredni in večkrat za nje nehvaležni, je že sama misel na to zadosten nagib k hvaležnosti.

Spodobi se torej, da damo Bogu hvalo tudi pri premišljevanju in sicer najprej za to, kar smo pravkar premišljevali. Če smo n. pr. premišljevali nebesa, se zahvalimo, da jih smemo pričakovati; če smo premišljevali pekel, se zahvalimo, da nas je njegovo usmiljenje do sedaj obvarovalo pred njim; na enak način postopajmo pri družih predmetih premišljevanja.

Pri zahvali se pa ne zadovoljimo samo z mrtvo besedo, kaker: „O Bog, zahvalim se ti za to in ono“, ampak se moramo pri nagibu delj časa pomuditi. Ti zahvali naj se pridruži tudi splošna zahvala za vse dobre božje: za milost ustvarjenja, odrešenja, posvečenja in sploh za vse, kar razumemo pod besedo „dobrota božja“.

Nagib darovanja. Ko smo si poklicali v spomin razne dobre božje in smo Boga zanje zahvalili, se spodobi, da tudi mi njemu ponudimo kak dar. To storimo v nagibu darovanja.

Najprvo darujmo Bogu sami sebe sè vsem, kar smo in imamo. Daritev nas samih pa obstoji v tem, da smo odločeni izpolnjevati božje zapovedi, ki so izraz njegove svete volje, redovno vodilo, stanovske dolžnosti in mu posvetiti vsa naša hotenja, želje in nagnenja.

Spomnimo se pa tudi svojih sklepov, ki smo jih napravili pri premišljevanju, in jih darujemo Gospodu kot prijeten dar. Bog terja od nas predvsem duhovne darove.

Ko smo darovali sami sebe, svoje misli, besede, dela in trpljenje, potem darujmo Bogu Očetu vsa zasluženja Kristusa, njegovega Sina, vse njegove trude in bolečine, ki jih je prestal na svetu iz pokorščine, zakaj vse to je naše dobro, naša last, ker nas je Jezus sam postavil za svoje dediče. Zasluženje Kristusovo je naše, kaker bi si je mi sami pridobili sè svojim trdom in trpljenjem. In tako lahko vsakedo z darom samega sebe združi še drugega, namreč dar Kristusov. To je potem največji in najodličniši dar, ki ga moremo prinesiti Bogu. Tako uči naš svetnik.

Iz navedenih besed svetnikovih moremo spoznati, kako opravičen del premišljevanja je nagib darovanja in kako prijeten je v božjih očeh. Da-

rujmo tedaj pri vsakem premišljevanju svoja sicer pomanjkljiva dobra dela, trpljenje, težave, in zedinimo vse to z neskončnim zasluženjem Kristusovim.

Nagib prošnje. Bog sam hoče, da ga prosimo za potrebe duše in telesa, saj smo v vsem popolnoma odvisni od Boga. Lastna pamet nas sili, da nepretrgoma iščemo v brezštevilnih zadevah pomoč pri Bogu.

Da damo svojim molitvam več prisrčnosti, se moremo zateči k svoj domišljiji. Stopimo pred Gospoda, kaker preseče dete pred očeta. Če se čutimo obtežene, potem se mu približajmo, kaker evangelijski hlapec in govorimo v ponižnosti: „Gospod, potrpi z menoj, vse ti bom povrnil“. (Mat. 18, 26.) Ali pa mu hitimo naproti kaker prijatelj prijatelju.

Če pa čutimo naša srca goreti, tedaj povzdignimo svoje duše k Bogu kaker nevesta v visoki pesmi: „Jaz sem vsa njegova in njegovo srce se k meni obrača“ (7, 10).

Kaj in kako naj prosimo, to nas je Jezus sam učil v očenašu. Predvsem moramo moliti za božje poveličanje in čast. „Posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo“. Moliti moramo, da bi vsi ljudje Boga ljubili in mu služili z veseljem; moliti, da bi vsi pagani prišli k spoznanju pravega Boga in edino zveličavne Cerkve Kristusove; moliti za Cerkev in papeža, za vse predstojnike, zlasti redovne; moliti za pravične in grešnike za žive in mrtve, posebno za brate in sestre tretjega reda, za vse zdrave in bolne, uboge in bogate, žalostne in vesele. Še le potem mislimo nase: prositi in moliti moramo za odpuščenje grehov, za pomoč zoper huda nagnjenja, posebno zoper glavno napako; moliti moramo za vse stanovske čednosti, moliti za stanovitnost v veri in v poklicu.

Na tak in podoben način polagajmo pri premišljevanju svoje molitve pred svojega Boga. Kako napačno je iskati pomoč pri nezanesljivih in slabotnih ljudeh, ne pa pri dobrotljivemu Bogu! Ni prav obupavati nad svojo lastno nezmožnostjo, ne da bi se zatekli k močnemu Bogu in se zaupanjem čakali na njegovo pomoč!

Konec premišljevanja.

Konec dober, vse dobro, pravi star pregovor. To velja tudi o koncu ali sklepu premišljevanja. Če nam je veliko na tem, da premišljevanje prav začnemo in nadaljujemo, potem se potrudimo da je tudi prav končamo. Vsaki del premišljevanja ima svojo posebno vrednost, naloga sklepa pri premišljevanju pa je, da zberemo sadove opravljenega dela sè svojim umom in srcem in te sadove tudi ohranimo. — Kedor premišljevanje kar pretrga in se takoj poda na delo in skrbi, ta oropa samega sebe najboljših sadov, katere bi drugače brez težave spravil v svojo duhovno zakladnico.

Vsi prijatelji premišljevalne molitve nudijo navodila, kako premišljevanje skleniti. Sv. Peter Alk. priporoča, naj se ob koncu opravi molitev za ljubezen božjo in želi, da se pri nagibu ljubezni posebno dolgo zadržujemo in vzbujamo najmočnejša čustva. Božja ljubezen je tudi najimenitniši sad premišljevalne in vsake druge molitve. Brez ljubezni nam vse drugo nič ne pomaga.

Pregledali smo cel način premišljevanja po nauku sv. Petra Alk. in spoznali, da je ta način dober in primeren našim dušnim močem. Ostanimo pri njem in ga ne spreminjajmo in tudi ne mešajmo z načini drugih. Čemu trgati cvetice po družih vrtovih, ko imamo na našem serafinskem tako krasno dehtečih! — Verno se držimo metodičnega postopanja našega svetnika in ne opuščajmo končnih nagibov, zlasti ne opustimo nagiba ljubezni do Boga; nanj obračajmo posebno pozornost!

Kako naj premišljujemo po načinu sv. Petra Aljkantarskega, naj pokažeta naslednja dva zgleda ali dve izpeljani premišljevanji. V prvem zgledu je premišljevalni predmet nekaj čutnega, vzet iz sv. pisma: „Modri z Jutrovega“. Ker je to zgodovinski dogodek, smo ta predmet obdelali po vprašanjih: Kedo? Kaj? i. t. d. V drugem zgledu (premišljevanje o krotkosti) je predmet nekaj nadčutnega; ker je to čednost, smo ta predmet obdelali po vprašanjih: Kaj je njeno bistvo? i. t. d. Preberi še enkrat pazljivo, kar smo povedali v zadnjem zvezku „Cv.“ str. 104 itd. Z naslednjim premišljevanjem hočemo pokazati način, kako morete navadno premišljevati; do vaje se sčasoma more povspeti vsak, ki je vstrajen pri premišljevanju.

Prvi zgled:

Predmet premišljevanja: Modri pri Jezusovih jaslicah.

1. Priprava.

Ljubi Jezus, ki si nekoč ležal v jaslicah in so te trije Modri molili ter ti prinesli bogatih darov — verujem, da si sedaj pred menoj tako pričujoč, kaker si bil nekedaj pri sv. treh kraljih. Ponižno poklekнем pred tvoje sveto obličje, želeč dobro opraviti to premišljevanje. Nisem vreden te milosti, ker sem te tolikokrat žalil in sem se svojimi grehi zaslužil večno smrt. Ti pa, ki ponižnega srca ne zavržeš, odpusti mi vse moje hudobije in stori, da bo to premišljevanje tebi tako prijetno, kaker so ti bili darovi treh Modrih.

Opazka: Ker se čustva in nagibi lahko obujajo pri vsakem delu premišljevanja, jih bomo tudi mi rabili; stavili smo jih v oklepaje.

2. Branje.

Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu, pridejo Modri z Jutrovega v Jeruzalem in vprašajo: „Kje je novorojeni kralj Judov? Videli smo njegovo zvezdo na Jutrovi in smo ga prišli molit.“ (Kolika je gorečnost paganov! Kakšna je moja? . . .) Ko pa kralj Herod to sliši, se prestraši in ves Jeruzalem z njim. (Nesrečni greh! Koliki nemir povzročaš v srcih hudobnežev!) — Urno skliče velike duhovnike in pismarje in jih vpraša, kje bi moral biti Kristus rojen. Odgovorje mu: „V Betlehemu v Judiji. Tako je pisano po preroku.“ Nato je poklical Herod Modre skrivaj k sebi in jih je skrbno popraševal, kedaj se jim je zvezda prikazala. Potem jih pošlje v Betlehem in jim reče: „Pojdite in skrbno poprašujte po Detetu, in ko ga najdete, pridite mi nazaj povedat, da tudi jaz grem in ga molim. (Studi se mi Herodova hinavščina — nadalje se je bom še bolj ogibal.)

Modri odidejo. In glej, zvezda, ki so jo videli na Jutrovem, je šla pred njimi. Ko jo zagledajo, se silno razvesele. V Betlehemu pa zvezda obstane nad krajem, kjer je bilo božje Dete Jezus. Modri so šli noter in našli Dete z Marijo, njegovo materjo. Pokleknili so predenj in ga molili. Potem so odprli svoje zaklade in so mu darovali zlata, kadila in mire. (Takih darov jaz ne zmorem, toda ljubeče srce Jezusu še bolj dopade in to mu darujem.)

3. Razmišljanje.

a) Delovanje spomina in domišljije.

V duhu gledam betlehemiški hlevček, kateremu se bližajo Modri. Zvezda je že obstala nad njim. (Blaženi hlevček, ubog si, pa vendar tako dragocen, saj kriješ v sebi največji zaklad!)

Modri vzamejo v roke bogate darove in stopijo ž njimi pred Dete v plenice povito in v jasli položeno. Namah se spustijo pred njim na kolena in ga molijo ko svojega Boga. (S kakšnim spoštovanjem pa jaz stopam v cerkev, kjer ravno isti Jezus prebiva v tabernakeljnu.)

Sè srcem, polnim hvaležnosti, se mu zahvaljujejo za poklic k jaslicam, pred njim razlivajo svoje srce, spoštljivo ga sprejemajo v svoje naročje in ga zopet nazaj polagajo v jasli. (Kako lep zgled za me, kedar sem pri sv. maši ali pri sv. obhajilu!)

Preden zapustijo Betlehem, bogato obdarujejo božje Dete. S težkim srcem se ločijo od sv. Družine. (Jaz pa komaj čakam, da čim prej mine služba božja; kedaj bo še v mojem srcu zaplapolala tista ljubezen, ki so jo imeli Modri do Jezusa?)

b) Delovanje razuma.

(Kedo?) Kedo so bili trije Modri? Bili so možje, v svojem kraju sicer zelo veljavni, a pagani. Sv. pismo jih imenuje Modre, mi jim pravimo sv. trije Kralji. Med ljudstvom so se ohranila tudi njihova imena: Gasper, Melhijor in Baltazar; ob njihovem prazniku jih pišemo sè začetno črko na vrata.

(Kaj?) Modri so bili bogati; to pričajo bogati darovi in veliko spremstvo. Učeni so bili, ker so se pečali sè zvezdoslovjem. Usmiljeni so bili, ker so podpirali uboge; njih usmiljenost je mogoče Boga najbolj nagnila, da jih je poklical k jaslicam. (Blager usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!) Imeli so veliko hrepenenje spoznati pravega Boga in njemu samemu služiti.

(Kje?) Modri so bili doma na Jutrovem, daleč proč od Betlehema. Poklicani so bili iz paganskega sveta, kjer so se ljudje še klanjali mutastim malikom. Koliko drugih imenitnih mož je bilo takrat na svetu, in vendar Bog teh ni klical, mariveč Modre, četudi niso bili tako imenitni. Bog kliče, koger sam hoče. (Tudi mene je Bog poklical brez vsakega mojega zaslužnja h krščanski veri, in še več, poklical me je v tretji red — hvaležen moram biti za toliko milost — mnogo družih kristjanov boljših od mene ni poklical).

(S kakšnimi sredstvi?) Ko je Bog Modre poklical, se je poslužil tistega sredstva, ki je bilo zanje najprikladniše. Kot zvezdoznancem jim je poslal posebno zvezdo, ki jim je napovedala Gospodovo rojstvo. — Tako kliče Bog slehrnega v tistem času, na tistem kraju, v tisto službo, v tisti stan, ki je zanj najpripraviš, da mu more služiti. (Usmili se me, Zveličar sveta, če v svojem stanu nisem srečen; posebno mi pomagaj, če sem si stan izbral proti tvoji volji in ga več ne morem spremeniti. Po moči hočem popraviti svojo zmoto in se ravnati po nauku sv. Avgušтина: „Ako nisi poklican, stori, da boš poklican.“

(Zakaj?) Ne smemo dvojiti, da so bili Modri poklicani zavoljo svojih dobrih lastnosti. Kaker smo že slišali, so bili pobožni, verni, usmiljeni, resnicoljubni in pravični možje. In taki ljudje Bogu dopadajo. — Bilo je pa tudi prerokovano v stari zavezi, da bo zvezda pripeljala Modre v Betlehem. Bog pa je zvest v svojih obljubah, morala se je torej dopolniti tudi ta obljuba. (Tudi meni je Bog obljubil po svojem namestniku, ko sem napravil redovne obljube, če jih bom zvesto spolnjeval, večno življenje. Ali mislim nanje? Ali jih kedaj ponovim?)

(Kako?) Modri so se božjemu klicu precej odzvali. Hitro so zapustili kraj svojega rojstva, niso se strašili nobenih težav. Zvezda jim je bila vodnica in niso odnehali, dokler so dosegli svoje namene. (Blager stanovitim, zakaj le kedor bo stanoviten do konca, bo prejel obljubljeno plačilo. Isto plačilo čaka tudi mene, ako bom zvest v dolžnostih svojega reda.)

(Kedaj?) Modri so šli na pot v zimskem času, potovali so večkrat celo ponoči, bili so v nevarnostih pred telovaji in divjimi zvermi, a nobena ovira jih ni mogla vstaviti na potu. Primerno njihovemu trudu in neskončno višje, je bilo tudi plačilo. Videli in počastili so božje Dete. Prejeli so pravo vero in nepopisljivo tolažbo. Vrnivši se v svojo domačijo, so druge učili spoznavati Boga; slednjič so bili od apostolov krščeni in so umrli mučeniške smrti. Njih svete ostanke še dandenes častijo v Kelnu na Nemškem. (Na plačilo, ki me čaka onstran groba, bom večkrat mislil, da ne opešam v dobrem, zlasti v dolžnostih tretjega reda.)

c) Delovanje volje, — kraj čustev in nagibov.

O Bog, kako ljubezniv in dobrotljiv si do nas vseh vsaki čas, zlasti pa takrat, ko nas kličeš in hočeš nase potegniti. Iz celega srca te ljubim, moj Jezus, obžalujem da nisem bil za tvojo dobrotljivost v svojem življenju bolj hvaležen.

Kako poslušni so bili Modri božjemu klicu! In jaz? Kako počasen sem, če gr̃e za to, da bi napravil Jezusu kako posebno veselje! Sam se čudim svoji počasnosti in nemarnosti. Temu mora biti konec!

Tretjeredno Vodilo me vsaki dan vabi k Jezusovim jaslicam t. j. v cerkev k daritvi sv. maše, in jaz, kako se odzivam temu božjemu vabilu? Mogoče da že več tednov po vrsti niti enkrat nisem bil pri sv. maši, ko sem imel

večkrat čas in priliko. Sv. trije kralji pa so prišli iz take daljave in se tako dolgo mudili pri Jezusu.

Kaj me vse to uči? Ali ne, da moje srce še ni dovolj goreče za Jezusa? O, vi Modri z Jutrovega, izprosile mi to milost pri Jezusu, da že enkrat spoznam, da so naše cerkve isto za nas, kar so bile Jezusove jaslice za vas!

Trdni sklep.

Trdno sklenem da bom šel tudi mej tednom k sv. maši kadarkoli mi bo mogoče, zlasti ob sobotah ne bom zamudil te lepe prilike. Ke bi kedaj ne mogel k sv. maši, se bom pa v nedeljo nato kakih pet minut delj pomudil pred tabernakelnom. Pri tem me ne sme nič ovirati, — ne kaka oseba, da bi šla skupaj domov, ne čas, ki ga imam take dneve več na razpolago, ne dušna zaspanost, ki mi je uničila že toliko lepih sklepov. (Marija Devica, potrdi moj sklep in daj mi sveto stanovitnost!)

Treh Modrih geslo je bilo: „Videli smo njegovo zvezdo in smo ga prišli molit.“ Moje geslo pa bodo besede sv. Vodila: „Kedor more, naj bo vsaki dan pri sv. maši.“ Na te besede sv. Vodila, se hočem vsako jutro spomniti.

4. Nagib zahvale.

Zahvalim te, nebeško Dete, za pomoč pri današnjem premišljevanju. Modri so bili poklicani k jaslicam še le v možki dobi, mene si pa sprejel iz materinega naročja in si me položil v naročje sv. Cerkve in v redovni stan. Tu se morem Tebi bližati pri sv. maši, pri sv. obhajilu, pri obiskanju sv. R. T., kolikerkrat hočem, ne le kot otrok sv. matere Cerkve, ampak tudi ko redovna oseba.

5. Nagib darovanja.

Mili Jezus, tebi se popolnoma darujem. Vse hočem izpolnjevati, kar ti hočeš, zapovedi in dolžnosti svojega stanu, da le tebi dopadem. Namesto darov Modrih ti darujem svoj današnji sklep. Očetu nebeškemu pa darujem vse zaslužnje, ki si nam je pridobil kot nežno božje Dete v jaslicah, kjer je bilo vsepolno pomanjkanja, a malo udobnosti.

6. Nagib prošnje in ljubezni.

Želim, Zveličar naš, da bi tvoje sveto rojstvo poveličevali vsi ljudje, želim, da bi po tvojem sv. rojstvu prišli k spoznanju resnice vsi pagani in se pridružili naši dobri materi sv. Cerkvi. Prosim tudi, da bi vsa ljudstva Boga ljubila in mu služila z veseljem; da bi se vsi tretjeredniki pred drugimi kristjani odlikovali po ljubezni; in ta ljubezen naj jih vodi k sv. maši tudi mej tednom, kaker naroča njih sv. Vodilo. Gospod, daj nam vsem svojo sveto ljubezen in bogati bomo!

Drugi zgled izdelanega premišljevanja.

(Po vprašanjih: bistvo? lastnosti?)

Predmet premišljevanja: čednost krotkosti.

I. Priprava.

Sv. vera me uči, da je ljubi Jezus pri meni ravno tako pričujoč, kaker je bil pri apostolih, ko jim je razlagal priliko o dobrem pastirju. Če pa apostoli, moj Jezus, niso bili vredni tvoje svete navzočnosti, kaj naj še le rečem o sebi, grešni in nehvaležni stvari. Odpusti mi zmote in zablode mojega življenja! Prišel si iskat, kar je bilo izgubljenega, glej, tudi jaz sem taka izgubljena ovca. Obišči me sedaj s svojo milostjo, da mi čas tega premišljevanja ne poteče brez duhovne koristi!

II. Branje.

Za branje si odloči priliko o dobrem pastirju, ki jo dobiš v evangelijskih bukvah na drugo nedeljo po velikinoči, ali pa v zgodbah sv. pisma novega zakona. Prilika ti je tudi brez branja dobro znana.

III. Razmišljevanje.

a) Delovanje spomina in domišljije.

Predstavi si Jezusa, kako uči v tempeljnu. Obdajajo ga učenci in veliko ljudstva, mej njimi tudi njegovi nasprotniki. Ravnokar jim je povedal priliko o „dobrem pastirju“ s toliko milobo in krotkostjo, da je vse očaral, množice kar tiščijo v njega, ker bi rade še kaj slišale. (Kako drugačno je moje govorjenje, ali je sploh kedaj miline in krotkosti polno?) — S posebnim zaupanjem se mu bližajo cestnarji in drugi grešniki, zakaj mika jih ta nebeška ljubeznjivost. In naj je kaka ovčica še tako globoko padla, Jezus nobene ne odbije, vsako sprejme, da ima le dobro voljo biti njegova. (Krotkost Jezusova in moja, kaker noč in dan!)

b) Delovanje razuma.

(Bistvo?) Katekizem opiše bistvo krotkosti z besedami: „Krotkost je tista čednost, s katero premagujemo vse želje po maščevanju in krotimo vsako krivično jezo in nevoljo.“

(Lastnosti?) Krotkost kot čednost se loči od flegmatične (mrzle) narave mnogih ljudi, katerim se vsled njihove mrzloti ne ljubi in ne zdi vredno, da bi se vznemirjali in jezili zaradi težav in zoprnosti, ki jih zadevajo. — Krotkost tudi ni istovetna s potrpežljivostjo, dasi je z njo sorodna, zakaj naloga krotkosti je, krotiti jezo; naloga potrpežljivosti pa je, premagovati žalost in pobitost.

Prave lastnosti čednosti krotkosti se najbolj kažejo v delovanju Kristu-sovem. — S koliko potrpežljivostjo je prenašal slabosti svojih učencev, s

kakšno ljubeznijo jih je podučeval, s kakšno pohlevnostjo vravnal njihove prepire. Kako se je ponižal in prilagodil vsem, ki so se k njemu zatekali; celó do svojih sovražnikov je bil poln obzira. Ker je vedel, da so mu nevoščljivi vsled velikih uspehov, da bi jih obvaroval osramočenja, je hotel, naj bi njegovi čudeži ostali skriti in je velikokrat prepovedal o njih govoriti.

Kako prečudno lepe zglede krotkosti in obzirnosti nam nudi življenje Kristusovo! (In jaz? Moje srce pa ne pozna skoro nobenega obzira do bližnjega, ker mi manjka čednosti krotkosti. Kdaj posebno?)

Čednost krotkosti je tedaj globoko vkoreninjena na resnicah sv. evangelija, je otrok velikega zatajevanja, zapoveduje sama sebi in se v polni meri zrcali na Sinu božjem samem. Nji je lastno, mrtviti vsak razvoj jeze in udušiti želje po maščevalnosti, osladiti vsako grenkobo in trdobo v besedah, varnje se nasprotovanja in nenaklonjenosti do bližnjega. Krotkost je hčerka nebes, pozabi nase, žrtvuje se pa za druge.

(Vzroki?) Kaj nas pred vsem silí, da moramo skrbeti za krotkost srca? Prvi vzrok je ta, ker ž njo dopademo Jezusu in mu postajamo vedno bolj podobni. In kako mu ne bi bili podobni, če premišljujemo njegovo krotkost? Ali ne naletimo na njo pri vsaki njegovi stopinji? Kako je na njem vse umerjeno! — Če se jezi, je njegova jeza pravična in zmerna; če graja, njegova graja ni razžaljiva; če naleti na nasprotovanja, ostane miren in ne misli na maščevanje. Lahko je tedaj rekel: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.“ (Blager meni, če posnemam svojega Mojstra v krotkosti! Žal, da se mu bil dosedaj tako malo podoben!)

Drugi vzrok, zakaj moramo biti krotek je ta, ker tako tirja od mene naravna postava. Red narave hoče, da strasti jeze in maščevalnosti, kaker vsako drugo strast, podvržemo sodbi našega razuma. Še bolj ko druge veže ta zapoved redovne osebe. Ravno ta so pred drugimi poklicane slediti Jezusu bolj od blizu, po nobeni čednosti mu pa nismo bližje, kaker če upodobimo svoje srce po krotkosti Jezusovega srca. („Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src; upodobi moje srce po svojem Srcu!)

(Učinki?) „Blager njim, ki so krotkega srca, ker zemljo bodo poseleli,“ so besede Jezusove. Zemlja pa je po sv. pismu zemlja živih in zemlja mrtvih. Krotki bodo dobili v posest zemljo živih in bodo gospodarji nebeške domačije. To je prvo in največje plačilo krotkosti.

Vsi, ki si prizadevajo za krotkost, bodo po Gospodovi besedi mir našli svojim dušam. Prisvojijo si Srce božje in srca ljudi. Srce božje bo njih delež vsled vednega zatajevanja; ki je zahteva ta čednost; pridobijo si pa tudi srca ljudi, kjer ljudje radi prebivajo poleg človeka, kateremu je miroljubnost čez vse. Kaj pa je več vredno ko notranji in zunanji mir? Mir se sabo in mir z bližnjim je krotkih drugo plačilo. (Podeli kralj miru, tudi meni tak mir, moja duša hrepeni po njem!)

Krotki od srca pa postanejo v nekem pomenu tudi gospodarji dežele mrtvih t. j. zemlje, na kateri živijo. Zakaj s krotkostjo si osvojijo svet brez orožja, njim se ne more nič vstavljati. Koliko privlačno silo ima krotkost, pričajo svetniki; sv. Frančišek Sal. je sé svojo nedosegljivo krotkostjo omeh-

čal ne le trda srca zastaranih grešnikov, ampak je celó do sedemdeset tisoč krivovercev spravil s Cerkvijo. (Kje je srce, če to pomisli, in bi se ne vnelo za tako čudodelno čednost?)

c) Delovanje volje, čustev in nagibov.

Nikedar se nočem oddaljiti od krotkosti Jezusove; za njo si bom vedno prizadeval in bom krotil nagnenje k jezi. Jezus mi je dal najlepši zgled in nauk. O dobro vem, kaj hoče imeti od mene — srce za srce, krotkost! Groza me pretresa, če se spomnim krotkosti Jezusove in svoje. Ali nisem bil v svojem dosedanem življenju vse drugo prej ko krotak? Kolikokrat sem slišal vabilo božjega pastirja: „Učite se od mene, ker . . . sem krotak.“ Kolikokrat sem izgovarjal zdihljaj: „Jezus krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu!“ In vender sem pogosto preslišal te klice in zdihljaje, in sem ostal to, kar sem bil — jezi in maščevalnosti vdan človek. — Jezus, če se me ti ne usmiliš, po meni bo! Sedaj mi je pa res žal, da sem ti bil tako malo podoben. Upam, da me današnje premišljevanje zdrami, da bo odslej krotkost tudi moja čednost, ki tako lepo sveti in žari iz tvojega Srca.

Sklep poboljšanja.

Zato čujte, ve nebesa, vi zbori angeljev in svetnikov, moj trdni sklep je: začel bom s to čednostjo in sicer takoj danes! Ko mi bo ta ali ona oseba, v hiši ali zunaj hiše, doma ali v soseščini kljubovala, me dražila k jezi ali klela, hočem molčati in ohraniti mir srca. Nobene žaljive besede ne bom odgovoril, ali bom molčal, ali pa bom prav pohlevno odgovoril, pa samo toliko, koliker bo neobhodno potrebno. Zato bom danes pogostokrat rabil zdihljaj: „Jezus krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po Srcu svojem!“ Na to bom posebno pazil, če zadenem skupaj s to in to osebo.

4. Nagib zahvale.

Hvala ti, Oče nebeški, za prelep zgled krotkosti, ki si ga nam poslal po svojem ljubem Sinu. Zahvalim se tudi za vse dobre misli, sklepe in navdihavanja, s katerimi si me podpiral v tem premišljevanju. Tudi ne smem pozabiti, da si me poklical v tretji red, kjer mi daješ več spoznanja, nauka in spodbude tebi zvesto služiti, kaker drugim, ki niso v tretjem redu. Stokrat se ti zahvalim za to posebno milost! Ravno tretji red mi nudi toliko krasnih zgledov na svetnikih tretjerednikih, ki so po svoji krotkosti očarali ves svet, postavim, sv. Ludovik, sv. Elizabeta, sv. Frančišek Sal. Gotovo bi bil vse kazni vreden, ke bi pri toliki luči ne hodil za njimi!

5. Nagib darovanja.

Presveta Trojica, kaj naj ti prinesem v dar, ko razen nepopolnosti, ničesar nimam. Ali naj ti darujem svoje misli, želje in hotenja in nagnenja?

Bojim se, da te s tem samo žalim. A nekaj le imam, kar ti bo dopadlo. Darujem ti svoj sklep, da se bom prizadeval biti krotak v občevarju z ljudmi, zlasti s temi osebami... In da bo ta daritev Troedinemu še bolj dopadljiva, združim ž njo dar krotkosti Srca Jezusovega in Marijinega.

Nagib prošnje in ljubezni.

Kralj nebes in zemlje! Prosim za vso kat. Cerkev: vodi jo po svoji volji, da bo ko skrbna mati napeljevala svoje otroke h krotkosti. Prosim za vse dušne pastirje in predstojnike, da bi v krotkosti srca delovali za zveličanje duš, saj jih ravno ta čednost dela najbolj sposobne za njihovo vzvišeno in odgovorno službo. Prosim za vse tretjerednike, da ne bodo pozabili, da morejo ravno s krotkostjo in ljubeznjivostjo največ storiti za razširjenje božjega kraljestva in tretjega reda. Prosim za vse sorodnike in dobrotnike, prijatelje in neprijatelje, zdrave in bolne, grešnike in pravične, da bi mogli jezo krotiti, zatajevati želje po maščevanju in rasti v sveti krotkosti. Slednjič prosim zase, da ne bi pozabil svojega v premišljevanju storjenega sklepa in da bi velikokrat cez dan imel pred očmi krotkost Jezusovo. Gospod! Daj mi pravo ljubezen! Če bom imel pravo ljubezen do Boga in bližnjega, mi tudi krotkosti ne bo manjkalo.

* * *

Če si, blagovoljni bravec, prebral to in prejšnje premišljevanje, ti je mogoče jelo zmanjkovati poguma, da bi se lotil premišljevanja. Toda počasi! Vsa stvar je videti težja, kaker je v resnici. Vaje je treba. Sploh je pa premišljevanje veliko bolj preprosto, kedar se premišljuje, kaker takrat, kedar se o njem piše ali bere. Največ težave prizadeva delovanje razuma. Pa tudi te ovire lahko premagamo, če se držimo vprašanj. Treba nam je samo odgovarjati na vprašanja; k temu pomaga premišljevalna knjiga in lastno versko znanje, katero smo si pridobili iz poslušanja božje besede, iz katekizma in iz nabožnih knjig.

Kar tiče premišljevalno knjigo, bi bila spočetka, dokler se bolj ne yživiš v premišljevanje, morebiti najboljša: „Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta“. Poslovenili so jo lavantinski bogoslovci in je izešla v dveh zvezkih v Mariboru v zalogi sv. Cirila l. 1896. — Ko si si pridobil nekaj vaje v premišljevanju, ti bo dobra vsaka duhovna knjiga v ta namen; zadostuje po odstavkih prebrati eno stran in premišljevanja imaš za celo uro dovolj. Več takih knjig je izdala „Družba sv. Mohorja“; prav veliko premišljevalne tvarine dobiš tudi v letnikih „Cvetja“. Če pa nimaš nič tega pri roki, imaš gotovo pri hiši katekizem, zgodbe svetega pisma, evangeljske bukve — vse te ti lahko služijo za premišljevanje.

(Dalje prih.)

P. MAVRICIJ TERAŠ Ord. Cap.

Miroljubnost in spravljalivost tretjerednikov.

(Vodilo II. 9.)

z blagohotne ljubezni, o kateri smo zadnjič razpravljali, izvira miroljubnost in spravljalivost. Kjer je prava krščanska ljubezen, tam vlada tudi ljubi mir, tisti mir, o katerem je tolikokrat govoril božji zveličar Jezus Kristus in katerega priporoča tretjerednikom sv. Frančišek. Redovno vodilo namreč pravi, „naj skrbе, kjer jim je mogoče, da se poravnajo prepiri.“ S temi besedami velevali sv. Frančišek tretjerednikom naj najprej sami sē svojim bližnjim v miru žive, potem naj pa skušajo tudi med drugimi, kjer jim je mogoče poravnati prepire in nasprotnike spraviti. Sv. Frančišek zahteva torej od tretjerednikov, da ne smejo kaliti miru in povzročati preprirov in da morajo skušati poravnati prepire.

1. Ne smejo kaliti miru.

Včasih je zelo težavno živeti z ljudmi v miru in slogi, ker ima vsaki človek svoje napake in slabosti, ki vzbujajo nevoljo in so povod preprirov. Pa tudi naše lastne napake in slabosti so večkrat krive kakšnega nesporazumljenja. Zato se moramo vestno ogibati takih napak, ki kalijo mir z bližnjim. Take napake so zlasti tri: nepotrpežljivost, svojeglavnost in neprevidnost v govorjenju.

Nekateri ljudje so zelo občutljivi in razburljivi. Vsaka malenkost jih vznemiri. Če ne gre vse po njihovi volji in če se jim le nekoliko nasprotuje, je že ogenj v strehi. Ne morejo se premagati, da bi ne pokazali nevolje in jeze. Prav nič ne morejo potrpeti z napakami in slabostmi bližnjega. Sē svojo nepotrpežljivostjo dražijo tudi druge k jezi in nevolji in tako nastane prepri, ki se večkrat izprevrže v dolgotrajno sovraštvo. Kdor je nepotrpežljiv, ne more z bližnjim v miru živeti. Zato je za tretjerednike nujno potrebno, da se pridno vadijo v potrpežljivost, ker le s potrpežljivostjo je mogoče z bližnjim ohraniti ljubi mir. Tretjeredniki naj potrpežljivo prenašajo napake in slabosti bližnjega, hitro naj odpuste vsako razžalitev in krivico ter naj se tudi sami ogibajo vsake krivične in žaljive besede; prav posebno pa morajo paziti, da se ne bodo udajali jezi ali maščevanju. Sv. Frančišek pravi: „Jeza in nemir ovirata ljubezen pri sebi in pri drugih.“ Potrpežljivost je prvi pogoj za ohranitev miru.

Zelo velika ovira miru je tudi svojeglavnost. Sō ljudje, ki mislijo, da mora zmirom obveljati njihova volja, da imajo samo oni prav in da morajo vedno oni imeti zadnjo besedo. Bog ne daj, da bi jim kedo kaj ugovarjal ali pa imel drugačno mnenje, kaker ga imajo oni. Če jim tudi stokrat dokažeš in poveš, da nimajo prav in da so v zmoti, vendar ne odnehajo. S takimi svojeglavnimi ljudmi ni mogoče razpravljati, ni mogoče lepo shajati,

ker se taki začno raje prepirati in pričkati, kaker da bi v čem odnehali. Njihova svojeglavnost je vzrok mnogih prepиров in razprtij. Tretjeredniki naj ne ugovarjajo brez važnega vzroka in naj ne zahtevajo, da bi morala vedno njihova obveljati. Poglavitno je, da Boga ne žalijo. Če si mirno povedal svoje mnenje, je dovolj; v prepir pa se nikari spuščati. Boljše je samega sebe zatajiti in od svojega mnenja odnehati, kaker pa se z bližnjim prepirati. Zmagati sebe je več vredno, kaker zmagati nasprotnika.

Jako mnogo prepиров nastane tudi zaradi neprevidnega govorjenja. Osebe, ki rade mnogo govorijo ali celo opravljajo in obrekujejo, povzročajo sè svojim jezikom mnogo hudega. Čeprav tako govorjenje ni vselej zlobno, ima vendar včasih zelo slabe nasledke. Človek se prenegli, izreče nepremišljeno sodbo ali grajo, se v bližnjem nepovoljno izrazi in tako večkrat kali ljubi mir, ki bi ga lahko ohranil, če bi ne bilo toliko nepotrebnega in nepremišljenega govorjenja. Če hočemo torej z bližnjim ohraniti ljubi mir, se kolikor mogoče ogibajmo klepetavosti. Sv. pismo pravi: „Kjer je mnogo besed, tam ni brez greha; kedor pa svoj jezik kroti, je moder“ (Preg. 10, 19). Tretjeredniki se morajo potruditi, da bodo previdni v govorjenju, da bodo vsako besedo popreje premislili in pretehtali, predno jo izrečejo, in da se ne bodo nikedar vtikali v stvari, ki jih nič ne zadevajo. Le tedaj, če bodo imeli svoj jezik v oblasti, se bodo izognili prepírom in bodo živeli z bližnjim v miru.

Ker so torej nepotrpežljivost, svojeglavnost in neprevidno govorjenje najnavadniji vzroki prepиров in sovraštva, zato se moramo skrbno ogibati teh napak, da ne bomo kalili miru.

2. Naj skušajo poravnati prepire.

Dobri tretjeredniki pa ne žive samo v miru in ljubezni z bližnjim, ampak si prizadevajo tudi druge pripraviti do tega. Po naročilu redovnega vodila naj skušajo poravnati prepire in nasprotnike spraviti.

Poravnavati prepire je težko delo. Posreči se le tistemu, ki je zelo moder, previden, nepristranski in poln ljubezni. Kedor hoče med nasprotniki posredovati, mora pri obeh strankah uživati zaupanje. Kedor tega nima, naj se ne vmešava v tuje prepire. Tudi tam, kjer ni nobenega upanja, da bi se nasprotnika spravila in pomirila, je boljše pustiti ju pri miru; vsako vmešavanje v njunino razmerje bi ju le še bolj razdražilo. Saj zahteva redovno vodilo, da so tretjeredniki dolžni poravnati prepire, le tedaj in tam „kjer jim je mogoče.“ Če morejo kaj storiti za zblizanje in sprijaznenje nasprotnikov, naj store to dobro delo, če pa ne morejo, niso dolžni. Tretjeredniki morajo sami presoditi, kedaj in kje bi bilo primerno posredovanje za mir. So slučaji, da se je sovraštvo že zdavnaj ohladilo in razkadilo, nasprotnika sta v svojem srcu pripravljena biti drug z drugim zopet dobra, toda nobeden noče začeti govoriti. Tukaj je treba nekega, ki med obema posreduje in jim nudi svojo pomoč. V takih slučajih bi naj posredovali tretjeredniki ter delali na

to, da se nasprotnika popolnoma spravita in pobotata. Takšno posredovanje je pred Bogom velezaslužno delo.

Med svetnicami tretjega reda imamo eno, ki se je prav posebno potegovala za mir med nasprotniki. Bila je to sv. Elizabeta Portugalska. S čudovito požrtvovalnostjo je posredovala med razdvojenimi španskimi in portugalskimi knezi in je preprečila mnogo prelivanja krvi. Bila je pravi angelj miru.

Tako naj bodo tudi vsi tretjeredniki angelji miru. Kjerkoli jim je mogoče, naj poravnajo prepire. Predvsem pa je njihova dolžnost, da dajejo sami v tem oziru dober zgled svojemu bližnjemu. Tretjeredniki se morajo hitro spraviti, ako so morda prišli s kom navskriž, saj zahteva to sv. pismo, ki pravi: „Bodite med seboj blagi, usmiljeni, odpuščajte drug drugemu, kakor vam je odpustil tudi Bog v Kristusu“ (Ef. 4, 32.)

Miroljubnost in spravljivost ste dve lepi čednosti. Tretjeredniki se morajo resno truditi, da bodo sami živeli v miru in tudi druge navajali k miroljubnosti. Vsem veljajo besede sv. Pavla: „Bratje, bodite enih misli, ohranite mir in Bog miru in ljubezni bo z vami“ (2. Kor. 13, 11).

Črtice z Verne in Asiza.

Se ne 17 let stara sem stopila v tretji red. Iz govorov p. voditelja sem začela spoznavati ljubeznivega svetnika sv. Frančiška Asiškega. Rada in verno sem ga poslušala kedar je govoril o svetem Frančišku, o njegovem zatajevanju, uboštvu, ljubezni, o njegovi molitvi, o svetem življenju, ko je bival v svojem rodnem kraju, na gori Verni in drugod. Vselej mi je zahrepenelo srce videti te po Frančišku posvečene kraje. Hvala Bogu in tebi sv. Frančišek, da sta mi dopustila, da so se mi moje želje ob 700 letnici izpolnile!

Dne 27. julija t. l. smo šli na zaželeno potovanje. Rano zjutraj je p. voditelj opravil sv. mašo, mej katero smo prejeli sv. obhajilo. Nekaj minut čez četrto uro smo bili že na vlaku proti Trstu. Še isti dan smo dospeli v mesto Padovo, kjer smo prenočili in ostali še drugi dan. Kedo ne bi tu počastil čudodelnega svetnika sv. Antona. Pri njegovem grobu smo presrečno molili. Tu je molitev bolj gladko tekla ko doma. Od tu smo se odpeljali v Bolonjo, ogledali lepo mesto, razne cerkve i. t. d. V tem mestu je imel sv. Frančišek l. 1216. uspešne pridige in v tem mestu sta pokopana sv. Dominik in sv. Katarina Bolonjska. Odtod smo se odpeljali še isti dan proti Firencam, mestu, ki je imenujejo lepo, pa je podobno drugim; ima mnogo umetnin, katere smo ogledovali dva dni. Rada pa sem zapustila ta kraj, ker sem bolj hrepenela po Frančiškovi Verni, ko po lepoti dela človeških rok, kakršno je najti tudi drugod. Iz Firenc smo se pripeljali v mesto Aredzo, kjer smo

prestopili v drugi vlak, ki pelje v mesto Bibijeno. Od tu je pa na Verno peš kake tri ure hoda. Zvedeli pa smo že na kolodvoru, da pelje na Verno avto, če ga naročimo. Pobotali smo se za 20 lir na osebo. Verna je daleč proč od Asiza. Frančišek je gotovo potreboval več dni do nje.*) Visoka je okoli 1200 m, pot nanjo je v nekaterih krajih precej strma. Na gori je velik frančiškanski samostan, tri cerkve in več kapelic. Redovnikov je gori okoli 60 in žive strogo in ubožno po zgledu Frančiškovem. Mi smo dobili enega nemškega patra, ki se uči tu italijanščine. Ta nam je vse razkazal in posamezne dele lepo pojasnil. Najprvo nas je peljal v kapelico „vtisnjenja ran sv. Frančiška.“ V svetem spoštovanju sem pokleknila na kraj, kjer je sv. Frančišek klečal in prejel sv. petere rane od Križanega v septembru l. 1224. O Frančišek kako nad vse ljub si bil svojemu Gospodu, da ti je skazal tako veliko milost, da si nosil tiste bolečine, katere je nosil gospod naš Bog. Tu je svet kraj, kjer posvetni duh zapusti človeka, da se vzdrami iz vsagdanjosti in mlačnosti, se zatopi in moli in premišljuje. V tej kapelici je tudi naš p. voditelj maševal za naše tretjerednike. Mi pa smo tudi veliko molili za vse svoje drage, za sestre in sobrate. Nadalje smo ogledali Frančiškovo posteljo — trdo skalo v neki votlini — na kateri je spal za časa bivanja na Verni. Pokleknili smo, se je doteknili ter molili. Na drugi strani je v globoki votlini kraj, kamer je Frančišek hodil molit; tudi na to mesto smo šli dvakrat molit. To goro so Frančiškovi sinovi vsaki čas radi obiskovali, tu sta bivala tudi sv. Anton Padovanski in sv. Bonaventura, katerih skromne celice — sedaj kapelice — smo tudi ogledali. O gora Verna sedaj vem, da te po pravici imenujejo Frančiškovo Kalvarijo. Kar sem občutila na tem sv. kraju se napisati ne da. Tu se občuduje, moli, premišljuje, zdihuje, kesa, dela sklepe, potaplja v Boga. Minul nam je določen čas — zato smo morali zapustiti to nikedar pozabno Verno ter oditi nazaj v Bibijeno — Aredzo — proti Asizu.

Dospevši v rojstno mesto sv. Frančiška in sv. Klare, smo šli najpreje k Mariji Angeljski, potem v Asiz v samostan sv. Jožefa kjer bivajo sestre benediktinke. Tu smo namreč stanovali. Odloživši svojo prtljago smo šli najprvo v cerkev sv. Klare, kjer počiva njeno sveto nestrohnjeno truplo. Pokleknila sem pred svojo redovno patrono, priporočila sebe in vse svoje drage. Nato smo šli v cerkev sv. Damijana, kjer je bil v Frančiškovem stoletju samostan klaris, sedaj pa bivajo tam frančiškani. Tu je sv. Klara preživela svoje sveto življenje in tu je tudi umrla leta 1253. Semkaj je prišel na njen pogreb sam sv. oče papež Inocenc IV. v spremstvu kardinalov. (Klarino življenje je popisano v Cvetju l. 1917.) Tu smo si ogledali prostor, kjer je Klara umrla, prostor kjer je zapodila v beg oblegajočega sovražnika, drži v rokah posodo z najsvetejšim. To sv. posodo še danes hranijo tu. Videli smo prostor v obednici, kjer je Klara sedela, zvonček s katerim je klicala sestre k molitvam, košček kruha, ki ga ji je Jezus čudežno pomnožil. V tej cerkvi sv. Damijana je še prvotno okno skozi katerega je sv. Frančišek

*) saj znaša zračna črta na zemljevidu od Asiza do Verne nad 100 km t. j. več ko pot železnice od Ljubljane do Celja.

vrgel denar, ko je v mestu Folinju prodal svojega konja in kos sukna. Votlina, kamor se je skril svojemu očetu, je tudi še prvotna. Nadalje smo šli od te prijazne a ubožne cerkve v stolico sv. Rufina, kjer je še krstni kamen, pri katerem sta bila Frančišek in Klara krščena.

Krasna je tudi cerkev Marije Angeljske ali Porcijunkula imenovana. V zgornjem delu te velike cerkve je prvotna kapelica, katero je Fr. popravljal in kjer je zadobil popolni odpustek. Malo višje na desno od tu je pa celica, v kateri je sv. Frančišek umrl. Ob strani so še prvotna lesena vrata. V tej celici, ki je sedaj kapelica, v kateri se mašuje, še hranijo Frančiškov spokorni pas in dva lesena stebra, s katerima je bila Frančiškova pridržnica podprta.

Dve uri od mesta Asiza so „Ječe“ ali Karčeri, kjer je tudi Frančišek bival. Jaz sem bila dvakrat gori; zato pa nisem videla Rivotorto, kjer je Fr. tudi nekaj časa prebival, predno se je naselil pri Mariji Angeljski. Karčeri so gozd sredi dveh dotikajočih se gorskih vrhov Subazija; sredi gozda je: majhin ubožen samostan, kjer bivata samo dva frančiškana. Romarjem je na vpogled zopet skalnata Frančiškova postelja, kos lesa, ki ga je imel za zglatve in križ katerega je držal v roki kedar je pridigoval.

Nazadnje smo si v mestu Asizu ogledali še Frančiškov grob nad katerim stoji dvojna krasna cerkev spodnja in zgornja. Hipno sta nam potekla dva dneva in zopet smo se neradi morali posloviti od teh krajev, ki nam ostanejo vedno v živem spominu. Sv. Frančišek in sv. Klara, ponos mesta Asiza, bodita tudi naš ponos in blagoslovita nas. —

Pot iz Asiza nas je peljala še v Rim. Ogledali smo mnogo, mnogo.

Utise, katere sem dobila tukaj, bi rada utisnila v srca tistim nespametnim in nesrečnim ljudem, ki se upirajo sv. kat. Cerkvi in njenih naukov ne marajo sprejeti. Vsem tistim kličem: „Pojdite v sveto mesto Rim in oglejte samo katakombe, kjer so milijoni tistih, ki so za vero Jezusovo dali svoje življenje. Njih kosti in pepel so vam na vpogled. Oglejte si Petrovo cerkev in njegov grob, oglejte si neprecenljivi Vatikan, v katerem so umotvori neprecenljive vrednosti. Osramočeni se boste povrnili in v svojih srcih boste morali reči: „modre smo se imenovali, pa smo bili nespametni.“ Kako more človeško srce ostati še trdo do sv. kat. Cerkve do neskončnega Boga, ko si vse te kraje ogleda in jih premišluje?

M. J. tretjerednica.

Tretji red in mladina.

(Predaval g. ž. Ig. Omahen.)

sakedo čuti in razume, da je treba pri mladini zastaviti vse sile, če hočemo družbo нравno zboljšati, ali jo vsaj obvarovati pred globljim propadanjem. Opazujemo pa pri vsem trudu za mladino, da vse raznovrstno mladinsko gibanje ne bo doseglo svojega namena, če se ne opira na strogo verski temelj. Mnogi tožijo, da kljub velikim naporom pri mladini ne dosežejo zaželenega uspeha. Vztrajno iščejo pomočke, ki bi mladino zavarovali pred grozečimi nevarnostmi, voljo imajo napraviti nove ljudi, vedno opominjajo mladino, naj v vseh tudi dovoljenih stvareh ohrani pravo mero, zbirajo mladino obojnega spola v izključno cerkvenih, verskih organizacijah — vse to je izraz globokega prepričanja, da je vsako mladinsko gibanje obsojeno na smrt, če ne vodi k popolnemu krščanstvu.

Vsi različni načini mladinskih organizacij so bolj ali manj dobri, v večji ali manjši meri potrebni, pa njih konečni uspeh moramo venderle soditi po tem, koliko je v njih in po njih mogoče izobraziti popolne kristijane. Zato mora vse to delo imeti zadnji cilj versko poglobljenje; vzporedno sè svetnimi morajo sodelovati verske organizacije. Izmej teh, gotovo ni najzadnji tretji red. Naša naloga je pokazati iz namena, duha in vodila tretjega reda, kako je ravno ta primeren za versko poglobitev naše mladine.

I.

Kristus je naročil: „Bodite popolni kaker je vaš Oče v nebesih popoln.“ Kristjan naj božjo podobnost, ki jo nosi v sebi, vedno bolj izpolnjuje, naj se tudi vedno bolj bliža svetosti božji s tem, da vsa svoja dela uravnava po božji volji. Hrepenenje po krščanski popolnosti je namen življenja vsakega kristijana. Samo potem smemo pričakovati duhovno prerojenje naše družbe, če jih bo veliko, ki bodo sè vso resnostjo skušali ta namen v sebi uresničiti.

To nalogo moremo izvrševati na razne načine. Gotovo pa je tisti način najboljši, ki vodi k cilju po najkrajšem potu. Taki metodi sledimo, če dosežemo, da se bodo mnogi takorekorekoč iz velike množice izločili, v manjših družbah sè vso odkritosrčnostjo svoje duše uravnavali svoja dela in ravnanje po naukih Kristusovih, in bodo tako sè svojim življenjem vcepili vzvišeni nauk, božji nauk v srca drugih, ki so Kristusovemu duhu tako oddajena: Vsi priznavamo, da je veliko vernikov, pri katerih so verske resnice brez upliva na njih življenje. Da pri tem delu ne smemo prezreti ali omalovaževati mladine, ni treba posebej poudarjati, ker iz mladine izhaja vsakokratna družba.

Tretji red pa je zavetje in šola za vse, ki resno hrepenijo po krščanski popolnosti. Neposredni namen vseh drugih verskih družb je kaj drugega. Vsak, ki hrepeni po kakem verskem cilju, bo tem čednostniši, kolikor bolj bo napredoval v popolnosti. Zadnji namen vsake verske družbe mora

biti krščanska popolnost. Toda pravi namen teh družb vedno ostane, čeprav se končni še tako povdarja. Razen redovnega življenja in tretjega reda ne pozna Cerkev nobene druge ustanove, ki bi imela naravnost namen, hrepeneti po popolnosti. Zato tudi govorimo pri tretjem redu o posebnem stanu, kaker pri drugih redovih. Redovnik zapusti svet in hrepeni z obljubo in izpolnjevanjem evangelijskih svetov po popolni ljubezni do Boga. Tretjerednik ostane sicer med svetom, pa se vendar odvrne od nevarnega in zapeljivega posvetnega duha, in stopi s tretjeredno obljubo v nov stan, ki obvezuje z več ko navadno skrbjo izpolnjevati evangelijske zapovedi. Kar skušajo redovniki doseči z izpolnjevanjem evangelijskih svetov, po tem hrepene tretjeredniki z izpolnjevanjem evangelijskih zapovedi, ko uravnavajo svoje življenje po določenem vodilu kaker redovniki. Tudi v tretjem redu je kaker pri redovnikih, leto poskušnje ali novicijat in se konečno zavežejo z obljubo za celo življenje ostati v redu, odobrenem od sv. Cerkve.

Tretjerednik skrbi pod duhovnim vodstvom voditelja, s pomočjo vodila, oprt na moč organizacije, in pod vplivom bogatih milosti za notranje prenovljenje. Če se resno poprime dolžnosti svojega poklica zraste v tej šoli popolnosti v kristjana, ki kaže v vsem svojem življenju podobo pravega krščanstva.

Versko poglobljenje pričakuje sv. Cerkev od tretjega reda. Zato je pred vsemi mladina, nositeljica prihodnje družbe, poklicana, da v tretjem redu svoje versko življenje poglobi. Mladina mora dobiti pravi pojem o trdnem krščanskem življenju, mladina mora biti tako vzgojena, da bo to pojmovanje ostalo živo, da bo po njem uravnavala svoje življenje. Na prenovljenje družbe ne smemo upati, če ne bodo tisti, ki imajo prihodnjost v rokah, pri tem prenovljenju sodelovali.

Če se nam posreči velik del mladine zbrati z namenom, da ko udje cerkvenega tretjega reda hrepene po krščanski popolnosti — če bodo ti imeli dovolj dobrih duhovnih voditeljev, ki tretji red prav umevajo, in to pravo pojmovanje o njem mladini v času poskušnje vcepijo, in jih z duhom svetega Frančiška v praktičnem življenju vtrdijo ter mlade ljudi za celo življenje z obljubo na izvrševanje vodila, ki obsega popolno krščansko življenje, — seveda brez greha zavežejo, in jo v tem utrdijo, potem bo iz take mladine v resnici vzcvetelo novo, lepo, popolno življenje.

II.

Papež Leon XIII v svoji znameniti okrožnici „*Rerum novarum*“ vedno in vedno povdarja, da bo mogoče sedanjo družbo ozdraviti od njenega nramnega propadanja samo z močnim povdarjanjem krščanske ljubezni, zmernosti priprostosti, in zatajevanja; duha vesele ljubezni in požrtvovalnosti je treba vcepiti že v mlada srca.

Ozrimo se sedaj na duha sv. Frančiška. Tukaj ni prostora, pa tudi ni treba zatopiti se v obširno razmišljanje značaja tega svetnika. Vsi, ki so njegovo življenje raziskovali, priznavajo, da so njegove najvažnije in najzna-

čilniše lastnosti: presrčna ljubezen do Boga in do ljudi, požrtvovalnost, vedno pripravljena za največje in najtežje žrtve, in slednjič nerazrušljivo veselje. Tako zelo so v tem edini, da veljajo naslovi: mučenec ljubezni, križana ljubezen, veliki ubožec, preprosti vedno veseli brat, in drugi podobni enoinisto. To znači sv. Frančiška, ki je iz strastne ljubezni do križa zajemal najčistejšo radost. Duha vesele ljubezni in požrtvovalnosti, tega duha rabi naša brezsrdna in počutna, zato pa veselja tako uboga družba.

In tega svojega duha je vlil sv. Frančišek tretjemu redu. Zato pravi papež Leon v svoji okrožnici: „Naše srčno hrepenenje že dolgo časa je, da se vsak po svojih najboljših močeh trudi hoditi za sv. Frančiškom. Opominjamo kristijane, naj se vender pridružijo ti sveti vojni četi Kristusovi. Da bi se krščanski narodi v množicah pridruževali tretjemu redu z ravnoličnim ognjem in v tolikem številu, kaker so nekedaj od vseh strani kaker za stavo hiteli k Frančišku samenu.“ Če bi se po tretjem redu duh sv. Frančiška zopet bogato razlil med današnjo mladino, potem bi bil tudi uspeh tako srečen kakor nekedaj. „Potem,“ pravi papež, bi ugasnilo čezmejno hrepenenje po mirljivih stvareh, in človeku bi ne bilo pretežko krotiti svoje strasti z močjo čednosti, kar je sedaj mnogim najtežje in najbolj osovraženo breme. Zvezani z vezmi v resnici bratovske edinosti, bi se ljudje med seboj ljubili, potrebnim in nesrečnim pa bi, ko nosilcem podobe Kristusove, skazovali spoštovanje, do katerega imajo pravico.“

To bi bilo najlaglje in najhitreje doseči pri mladini in po mladini. Zato pa mislimo, da je ravno mladina najbolj poklicana v to Frančiškovo ustanovo. Mladina je še neizkušena in vneta za Frančiškovega duha in najbolj pripravna njiva za setev tega duha. Če bi torej voditelji mladine vpraševali po vzgojni metodi, ki naj vodi mladino k višjemu, idealnišemu življenju, ki more mlada srca z evangelijsko ljubeznijo in zatajevanjem poživiti, potem je naša dolžnost, da jih opozorimo na frančiškanski tretji red.

Novo življenje med mladino naj bo tudi namen tretjega reda. Če bodo duhovniki mladino povsod vzgajali v duhu Frančiškovem, če jo bodo učili v vsem brez popuščanja in brez omejevanja delovati v krščanskem duhu, če jo bodo z malimi žrtvami vzgajali k temu, da bo znala v poznejših letih doprinasati velike žrtve, če bo pričela prav ceniti čisto uživanje, ki ga nudi Bog in njegovo stvarstvo v bogati obilici, o potem mora iz takega zdravega jedra vzkaliti novo življenje za krščansko družbo.

III.

Kedor ima resno voljo vzgledno živeti v smislu prave krščanske ljubezni, plemenite požrtvovalnosti in evangelijskega veselja, ne potrebuje izumetničenega načrta za življenje, ampak zadostuje, da mu v glavnih potezah zarišemo pravo krščansko življenje, ki dovoljuje osebnosti dovolj razmaha. Tako slobodo dovoljuje vodilo tretjega. Vsakemu značaju pušča dovolj prostosti, da se izobrazí primerno svojim zmožnostim po izvršenem vzoru božjega Zveličarja in vklepa človeka v potrebne vezi, da varno hodi in se va-

ruje pred zmotami. Obvezuje namreč 1.) k neprestanemu hrepenenju po krščanski popolnosti. 2.) goji duha sv. Frančiška in 3.) spodbuja k urejeni rabi onih milosti, ki so za krščansko življenje neobhodno potrebne.

1. Z obljubo tretjega reda se zaveže novinec izpolnjevati vse življenje božje zapovedi in redovno vodilo. Izpolnjevanje božjih zapovedi je popolnost, h kateri smo vsi poklicani. Da se človek na to dolžnost vedno spominja, da jo toliko natančneje in bolj gotovo izpolnjuje, se zaveže živeti po posebnem vodilu, ki gotovo vodi h krščanski popolnosti, ker vsebuje popoln program celega krščanstva, ker je v resnici kratka vsebina celega evangelija.

2. Vodilo goji duha sv. Frančiška, ki je duh ljubezni in zatajevanja. Vse naše organizacije ne morejo premostiti tistega prepada, ki je med bogatimi in ubogimi, med delavci in podjetniki, mej učenimi in neizobraženimi, ne vodijo v tisto pravo krščanstvo, o katerem veljajo besede: „Glej, kako se ljubijo med seboj.“ Redovna obljuba pa obvezuje, skrbno ohranjevati med seboj in z drugimi dobrohotno ljubezen, in izenačevati stanovska nasprotstva. Kratke in preproste besede vodila so tako bogate na vsebini, da jih ni mogoče razložiti v kratkih stavkih. Premislimo jih in potem odgovorimo na vprašanje: Če se mladi ljudje, pa najsibodo kateregakoli stanu, in naj jih loči še tako širok prepad, če se v veliki redovni družini čutijo kot bratje in sestre, kaker se to čuti v tretjem redu, če jim izpolnjevanje te zapovedi, ki se v nji vadijo od mladosti, prejde takorekoč v meso in kri, ali bi ne bilo potem socialjno vprašanje rešeno v veliki meri?

Pa ne samo duha ljubezni zahteva redovno vodilo, ampak tudi duha premagovanja, česar velik del naše mladine ne razume. Z obljubo se tretjeredniki zavežejo;

ogibati se vsake razkošnosti in potratnosti,

ne udeleževati se plesa, lahkoživih predstav in vsakega razbrzdanega razveseljevanja.

gojiti zmernost v jedi in pijači,

gotove dni se še posebej zatajevati s postom.

družinsko življenje gojiti,

varovati se branja slabih knjig in časnikov, vsaki večer izpraševati vest, in če so kaj grešili, s kesanjem in pokoro greh izbrisati in po krepiti se za prihodnji dan.

Vsi ti predpisi se ustavljajo onemu slabemu duhu, ki grozi mladini. Ali ni res, da mora duh premagovanja popolnoma prežeti one, ki slede takemu vodilu? Ali moremo najti za našo mladino pripravnish vodilo tretjega reda?

3. Vztrajati in napredovati v dobrem ter se truditi za duha ljubezni in premagovanja pa mladini ni mogoče, če ne rabi v zadostni meri od Boga podanih pomočkov. In redovno vodilo ima tudi v tem oziru določene predpise: če je mogoče biti vsaki dan pri sv. maši, vsaj enkrat v mesecu ali tudi večkrat ob določenih časih opraviti sv. spoved in prejeti sv. obhajilo, opravljati vsaki dan v imenu sv. Cerkve, kaker duhovniki in redovniki določene molitve.

Tudi v tem je le malo predpisov. Vodilo prepusti slobodo, njegov duh priganja na večje žrtve, pa se ozira na razne okoličninosti. Veže pa svoje ljudi tako trdno na najvažniša sredstva zveličanja, da zadostuje za vse razmere. Mladeniče in dekleta, ki so se naučili te predpise smatrati za dolžnost katero so prevzeli z obljubo, tako mladino lahko pozneje popolnoma mirnega srca prepustimo življenju, četudi niso z nami nič več in v nikaki organizacijski zvezi.

To so one svete vezi, s katerimi veže tretji red. Vezi, ki pustijo dosti slobode in razmaha, obenem pa zabranjujejo, da sloboda ne zapelje na napačna pota.

Iz povedanega sklepamo, da je treba pred vsem mladino podučiti o tretjem redu in jo peljati vanj.

Skof A. M. Slomšek in tretji red sv. Frančiška.

razni slovenski listi pišejo zadnje čase o pokojnem škofu Antonu Martinu Slomšku, o vrlinah njegovega duhovnega življenja in njegovih različnih zaslugah za ljudstvo in Cerkev. Naj se tem tudi „Cvetje“ pridruži ter pove svojim tretjerednikom nekoliko o tem slavnem možu, da spoznajo njegove zasluge za redovništvo sploh in posebej za tretji red.

Če beremo Slomškovo življenje, kaker ga je slovensko in nemško opisal njegov spovednik in življenjepisec Franc Kosar, moremo sklepati, da je bil Slomšek cel redovnik v duhovniški obleki. Živel je sicer med svetom in bil rad vesel, a na svet ni bil prav nič navezan: bil je marljiv kaker čebelica in je čas sleherne minute vestno porabil; strogo se je držal določenega reda, vesten je bil v izpolnjevanju vseh dolžnosti, strogo se je zatajeval in je živel zares spokorno življenje. Zato je tudi toliko storil. Nikedar ni iskal lastne časti; velik je bil v spoštovanju, ljubezni in pokorščini do sv. Očeta; zase je ubožno in skromno živel in je umrl res redovniku podobno. Njegovo življenje v župnišču v Vuzenici n. pr. v posnemanju neke danjega skupnega življenja duhovnikov in družinskega reda ni li bilo podobno življenju lepo urejene redovne hiše?

Toda za Slomškovo plemenito dušo, vneto za vse sveto, je bilo v tisti dobi delo sila težavno. Treba je bilo orati celino, šele večinoma na novo vstvarjati ali obnavljati — in nasprotstva ni manjkalo. Slomšek je živel in deloval v času in duhu, kakršnega je zanesel tudi v slovenske kraje janzenizem in kakršnega je vstvaril v Avstriji zlasti jožefinizem.

Za cesarja Jožefa II. so bile zatrte ne le premnoge redovne hiše, ampak tudi cerkvene družbe med ljudstvom, vse več ali manj cvetoče stare bratovščine in tudi blizu 600 let obstoječi tretji red.

Zgodovina tretjega reda pripoveduje kako ostre odredbe so bile dane zoper tretji red po celi Avstriji in tudi na Slovenskem. Skupščine oziroma voditelji so morali izročati zapisnike, denar in imetje, če ga je kaj bilo; novih udov niso smeli sprejemati, ne imeti skupščin ali skupnih pobožnosti. Skrivali so se po zasebnih hišah, če so hoteli iz ust duhovnega voditelja slišati besede o krščanski popolnosti. Tretjeredniki so takrat živeli življenje kristjanov v katakombah.

V takih razmerah je duhovno življenje veliko trpelo; kjer ni bilo posebno vnetih dušnih pastirjev, je čimdalje bolj pešalo. Zatrite družbe niso imele pravice javnosti niti pod sicer dobrim cesarjem Ferdinandom. Tudi nasledki francoske vojne, neznanje slovenskega jezika in drugo — je kvarno vplivalo na duhovno življenje; nazadnje pa še razburkane strasti 1848. leta.

V takih časih je dala božja Previdnost škofu Slomšku v roko pastirsko palico. Ponižni in junaški mož se ni ustrašil truda, porabil je vsa mogoča sredstva, da bi ljubljeno slovensko ljudstvo duhovno probudil in ga dvignil k popolnišemu življenju. Sè sv. misijoni je skušal zrahljati zemljo, z uva-
janjem raznih bratovščin in pobožnosti pa je hotel pomagati dušam, ki so bile že na boljši poti.

Ni čuda, da se je on, ki je imel v svoji škofiji sinove sv. Frančiška in jih je ljubil, ter je pri njih n. pr. v Brežicah l. 1851. priredil duhovnikom duhovne vaje — da se je zavzel tudi za obnovitev tretjega reda.

To je torej med drugimi Slomškovimi deli morda ne najmanjša zasluga, da je dotlej v katakombah živeči ali speči tretji red obudil k novemu življenju, in to še preden je po konkordatu l. 1855 Cerkvi bila dana prosta roka, da so se smele zopet oživetiti zatrte cerkvene družbe.

V kroniki frančiškanskega samostana v Nazarjah je zapisano: „Svetovni tretji red, ki je bil pod cesarjem Jožefom II. v Avstriji odpravljen in so mu redki samo na tistem pripadali, je okrog l. 1850. po naročilu Ant. Mart. Slomškega, škofa lavantinskega, v tem samostanu, zopet dobil pravico javnosti.*)

Kako je bilo v drugih slovenskih samostanih, ali v kaki tesneji zvezi je bil Slomšek s tretjim redom, ni znano. Morda se še kaj izve. Da se je pa rad udeleževal duhovnega življenja Frančiškovih otrok, smemo sklepati iz tega, da je še par mesecev pred smrtjo, ko je že močno bolehal, na porcijunkulski praznik 1862 prišel v Celje k oo. kapucinom in tam opravil službo božjo.

Tudi to je Slomškova zasluga, da je k novo ustanovljenemu škofijskemu sedežu v Mariboru, k Materi milosti, povabil sinove sv. Frančiška, da bi prevzeli slovensko župnijo in bili duhovnikom v dušno pomoč. Dočakal jih sicer

*) „Tertius Ordo s. Francisci saecularis, qui sub Imperatore Josepho II. in Austria abrogatus fuit et in foro interno dumtaxat a paucis facultabatur circa annum 1850 jubente Ant. Mart. Slomšek, Episcopo Lavantino, in hoc Coenobio publici juris factus est.“

ni več. Ako se ne motimo, je tudi že on pripravil pot šolskim sestram tretjega reda, ki so tudi došle še le po njegovi smrti.

Ako bi smeli sklepati iz starega frančiškanskega precej obrabljenega rožnega venca, ki ga je dobila neka še živeča gospa v Mariboru iz Slomškove zapuščine, mogli bi ga imenovati uprav sina sv. Frančiška.

Zato mislimo, da moramo tudi bratje in sestre tretjega reda še posebej biti hvaležni božji Previdnosti za Slomška. In ko obhajamo letos 700 letnico smrti sv. Frančiška, prisrčno priporočajmo tudi njemu beatifikacijo škofa, ki je med Slovenci budil njegovo češčenje in objavljajmo v „Cvetju“, ako smo uverjeni, da nas je Bog, z ozirom na siužabnika božjega Slomška v čem uslišal.

P. ALFONZ FURLAN.

Sv. Frančišek Serafinski pomaga sveto spoved dobro opraviti.

Hudobni duh si pogosto prizadeva mnogim pobožnim dušam napraviti sv. spoved težavno, večkrat neznosno; to so čutili tudi nekateri svetniki. Sv. Frančišek Serafinski rad in izdatno pomaga dobro opraviti sveto spoved in pomiriti vest. Lep vzgled daje br. Rufin, tovariš sv. Frančiška. Rufin je bil plemenite rodovine in sorodnik sv. Klare; preprost brat je bil, toda lepega vedenja in je skorej vedno molil. Hudi duhovi so ga zelo motili pri molitvi. V nekem štiridesetdanskem postu ga večkrat ni bilo pri skupnih molitvah in na veliki četrtek so ga pogrešali pri skupnem sv. obhajilu. Sv. Frančišek ga da poklicati, a Rufin odgovori, da ga ne bo več slušal. Hudi duh je šepetal Rufinu, da sv. Frančišek sebe in druge zapeljuje in da bota pogubljena oba. Sv. Frančišek je bil žalosten, a obupal ni nad zveličanjem svojega tovariša; dobro je poznal Rufinovo svetost in zvijačo hudih duhov; rad bi ga bil rešil skušnjav, pa ni bilo lahko. Rufin je trdil, da so se mu prikazovali angelji iz nebes in so ga poučili v pobožnem življenju; ko govori sè sv. Frančiškom je med temi angelji eden posebno lep. Sv. Frančišek zapove temu, naj se pokaže takega, kakršen je v resnici. Pokoren sv. Frančišku se pokaže tako strašno grdega, da je Rufin vso satanovo zvijačo spoznal in se pomiril. — Čez nekaj dni satan zopet napade br. Rufina in mu napove, da bo gotovo pogubljen in da mu nobena stvar več ne pomaga, naj še toliko moli in do-brega stori. Te skušnjave so trajale več dni. Br. Rufin postane žalosten in obupan in ni več zaupal sv. Frančišku. (Facchinetti, San Francesco d' Asissi str. 190—191). Satan se je večkrat prikazal bratu Rufinu v podobi Kristusa križanega, da ga je še bolj varal. Bog je to razodel sv. Frančišku, ki je poslal brata Maseja k Rufinu, naj mu to satanovo zvijačo razodene in ga k njemu pripelje. Frančišek je Rufinu dokazal, da se mu ni prikazal Kristus,

temveč satan; zato mu ukaže, da ne sme več poslušati takih prikazni. Ako bi se mu satan zopet prikazal in mu rekel, da bo pogubljen, naj mu odgovori: „Odpri usta!“ in pljuni vanj in satan bo nemudoma zbežal. Brat Rufin tako tudi stori ter je bil rešen takih prikazni in skušnjav. Sv. Frančišek mu reče: „Pojdi, moj sin, in se spovej ter ne opusti svoje gorečnosti v molitvi, in bodi prepričan, da ti bo skušnjava v velik dobiček in v veliko tolažbo.“ (Fioretti, Cvetje I. tečaj 29. pogl. — Facchinetti I. c. pag. 148).

Če bo hudobni duh tudi tebe skušal, da zamolči ali zmanjšaj kak smrtni greh, pokliči s trdnim zaupanjem sv. Frančiška Seraf. na pomoč. V dušnih stiskah in skušnjavah je ta svetnik zelo dober pomočnik. Pomagal ti bo, da boš dobro opravljal sv. spoved in vztrajno premagoval vse skušnjave.

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje.)

Žabnica na Koroškem.

Otem, ko sem bil prišel iz Carigrada, sem preživel štiri leta v Gorici. Leta 1910. pa so me predstojniki nenadoma poslali v Žabnico na Koroško, da bi tam prevzel v oskrb župnijo in božjo pot Matere Božje na Lužarjih ali kaker navadno pravijo na Sv. Višarjah. Žabnica ne leži sicer v misijonski deželi, toda prigodilo se je tam toliko zajemljivega, da bi bilo škoda, ko bi se to vsaj deloma ne izvedlo; delo v dušnem pastirstvu je bilo pa tam pravo misijonsko delo.

Ke bi bil naprej vedel, kake težave me čakajo v Žabnici, bi bil gotovo prosil svoje predstojnike, naj bi poslali koga drugega na to težavno mesto.

Ko sem bil že eno leto v Žabnici, mi je zaupal g. Dr. L. Erlih, takratni škofijski tajnik v Celovcu, da je deželna vlada na Koroškem vse storila, kar je bilo v njeni moči, da bi bila zabranila priti redovnikom s Kranjskega v Žabnico. Sam baron Hajn, deželni glavar, je bil pisal na škofijstvo, da vlada nima nič proti temu, da bi redovniki prišli v Žabnico, toda le Kranjci ne smejo biti. Pa ravno jaz sem imel to napako, da sem Kranjec.

Sredi januarija, v najhujšem mrazu, sem po zapovedi redovnega predstojništva v Ljubljani in po naročilu škofijstva v Celovcu nenadoma prišel v Žabnico in g. dekan trbižki mi je v navzočnosti cerkvenih ključarjev izročil župnijo.

Ker je bilo župnišče popolnoma prazno, sem bil prisiljen začasno stanovati v hiši nad vse zgledne in premožne družine g. Erliha, katerega sem slučajno poznal že iz Carigrada.

Prva nedelja v Žabnici.

„Veste g. pater,“ mi pravi v soboto opoldne stari g. Erlih, „da so naščuvali ljudstvo, naj jutri skupno zapusti cerkev, ko boste prišli na pridižnico. Moja dolžnost je, da Vam to povem, da boste na to pripravljeni.“

„Lepa hvala g. Erlih, da ste mi povedali, kar se pripravlja zoper mene. Stvar bom vsestransko prevdaryl. Za zdaj se pa bom Bogu prav živo priporočil.“

Hodil sem vsaki dan zjutraj in popoldne v župnišče, da sem v pisarni sproti vse uredil, da delo ni zastajalo. Ob enem sem pripravljaval pohištvo, živež, drva in drugo potrebno, ker sta imela za menoj priti še dva redovnika, en mašnik za kapelana in en brat lajik za kuharja; v začetku pa sem bil sam.

Ko sem bil v soboto popoldne v pisarni, me obišče g. Snedec, doma s Koroškega, moj stari znanec, ki je takrat že nekaj mesecev živel v Žabnici.

„Kajne, g. pater, jutri se boste ljudstvu predstavili in boste imeli primeren nagovor?“ me smehljaje vpraša g. Snedec, ki je dobro vedel, kaj se za drugi dan pripravlja zoper mene. Pač pa je bil trdno prepričan, da jaz o tem nič ne vem.

„Prav gotovo,“ mu odgovorim.

„Kaj pa boste povedali g. pater?“

„Nekaj prav lepega,“ mu mirno odvrnem.

„Ali bi mogel jaz to že danes zvedeti?“

„O tega pa že ne. Pridite jutri ob devetih k sv. maši, pa boste vse slišali in videli,“ mu prijazno odgovorim.

Naredil sem bil že svoj bojni načrt za drugi dan. Določil sem bil prav natanko vse okoličninosti in sklenil, da se bom tega načrta trdno držal. Bil sem radoveden in ob enem v skrbeh, kako se bo ta bitka končala.

Za vsako bitko, ki jo hočemo dobiti, je treba imeti dober načrt in previdnosti, da sovražnik ne spozna prezgodaj našega načrta in da ga tako ne more prekrizati.

Da je bil g. Snedec med generali v nasprotnem taboru, to sem bil takoj spoznal; zato je bilo treba nasproti temu gospodu še prav posebne previdnosti. Moj edini zaveznik v Žabnici je bila Erlihova družina in pred vsemi stari gospod, kateremu bom zato hvaležen ostal vse svoje žive dni.

Da je bila božja pomoč na moji strani, sem spoznal že istega dne zvečer.

Ko se je bila že noč naredila in sem ravno hotel zapustiti župnijsko pisarno, prideta neki ženin in nevesta, ki sta želela biti oklicana že drugi dan. Če tudi ni bil primeren čas za vpisovanje ženinov, sem ta par venderle nemudoma sprejel. Ženin je bil že ne več mlad udovec, nevesta pa še čisto mlada sosedova hči. To je bilo za radovedne Žabničane! Kako sta mi ta dva prav prišla, ne morem povedati; bila sta ko vada na trniku, bila sta ko pomožne trupe za odločilno bitko.

Prva nedelja moje službe v Žabnici je bila po cerkvenem koledarju druga nedelja po Sv. treh Kraljih, ko se bere sv. evangelij o ženitnini v Kani Galilejski.

Sveto opravilo je bilo ob devetih. Cerkev je bila polna. K sv. maši so prišli vsi, ki so sploh mogli z doma. Večji del ljudi je prišel v cerkev iz pobožnosti, manjši pa samo zato, ker so vedeli, da bodo demonstrirali zoper novega župnika t. j. da bodo nekateri očitno pokazali v cerkvi, da ga ne marajo in da zahtevajo, naj gre odkoder je prišel.

Za nezadovoljnježi se je skrivala liberalna deželna vlada, očitno pa so ščuvali ljudi nadučitelj in njegovi pristaši, ki so bili dobili migljaje od okrajnega glavarstva.

Točno ob deveti uri sem bil v zakristiji, kjer sem blagoslovil vodo, kaker je bila navada tistega kraja.

Ko je bilo odzvonilo, sem šel k altarju, da opravi „asperges,“ t. j. da blagoslovim pred sv. mašo zbrane ljudi v cerkvi.

Ko sem bil pred velikim altarjem zapel „asperges,“ sem šel po sredi cerkve do velikih vrat blagoslovljaje vernike.

Da gre mašnik po celi cerkvi vsako nedeljo blagoslovit župljane, je na Koroškem splošno v navadi. Meni se je to zelo dopadlo, ker sem vsako nedeljo videl, kateri so k sv. maši prišli in katerih ni.

Pred menoj sta šla ministranta, za njima sem stopal jaz in sicer to pot zelo počasi. Vsi ljudje v klopih so spodobno vstali. Škropil sem najpoprej moško stran.

V prvi klopi na moški strani je stala Erlihova družina. Stari gospod s častitljivo glavo se mi je zdel žalosten in v skrbeh, češ, kaj se bo pač zgodilo z novim župnikom, ko mu bodo verniki zbežali iz cerkve. Resno sem poškropil klop za klopjo.

Opazoval sem, kako so se možki pokriževali, ob enem pa se posmehovali, češ le malo naj še počaka ta tuji menih, mu bomo že pokazali, kje je najbližja pot nazaj na Kranjsko.

Jaz nasprotno pa sem jih prav lepo gledal in si mislil, le malo še počakajte, in poznali se bomo boljše in postali boste moje dobre ovčice.

Na to sem prišel na žensko stran. Zopet sem škropil vrsto za vrsto čedno gosposko oblečenih žensk, večinoma vse v klobukih. Opazovale so me prav radovedno in zdelo se mi je, da so mislile, ta novi župnik je še mlad in je še le komaj prišel v Žabnico, pa bo moral že zopet iti, ker ga nadučitelj, župan in naščuyani možki ne marajo. Zdelo se mi je celo, da me ženske niso gledale s hudim pogledom kaker možki. Škropil sem jih zato še prav posebno lepo in reči moram, da so se križale, vsaj na videz, prav pobožno. Zapazil sem, da je marisikatera po strani in jezno pogledala na moško stran, kaker da bi bila hotela reči moškim, kaj hočete delati nemir v hiši božji.

Celi „asperges“ sem opravil prav počasi, ker je bil že v mojem bojnem načrtu. Mislil sem si, če bo pridiga bolj kratka, mora biti blagoslov ljudi nekoliko daljši, da se hudobnemu duhu vsaj nekoliko moč prikrajša.

Nato se je začela sv. maša.

Tu moram pripoznati, da nisem mogel kar nič pobožno maševati, ker misli so mi vedno uhajale le na pridigo, ko se bomo udarili s sovražnikom.

Ko pri sv. maši preberem sv. evangelij, slečem kar pri altarju mašni plašč in ga položim zraven mašne knjige na altar in jo mahnem naravnost na pridžnico.

Pred pridigo molim počasi običajni očenaš in vedno pazno gledam, če ljudje že gredo iz cerkve.

Ko se obrnem proti ljudstvu, vsi vstanejo.

„O vi, koroške grdobe, si mislim, ali res že mislite iti iz cerkve?“

Nemudoma pograbim za oklicno knjigo in začnem oklicevati starega udovca in mlado nevesto. Vsi debelo pogledajo in pazno poslušajo, ker o tej ženitvi še ni bilo nič znanega. Vsi stoje, kaker mej branjem sv. evangelija.

Na to sem bral oznanila za prihodnji teden in sicer zaobljubljeno procesijo v Ukve na dan sv. Fabijana in Sebastijana. Ljudem se je čudno zdelo, da so se oklici in oznanila brala pred pridigo, to se je poprej bralo po pridigi. Tako so ljudje zoper svojo voljo in nevede mirno stali in poslušali.

Nato začnem z branjem sv. evangelija; branje lista pa sem bil name-noma izpustil.

Ko berem sv. evangelij, zapazim nemir med moškimi. Spogledovali so se med seboj, nekateri so celo druge s komolcem dregali, češ, kaj še čakamo, pojdemo iz cerkve. Posebno nemirno sta se zadržala g. Snedec med pevkami na koru in g. nadučitelj Roblek med šolskimi otroci v cerkvi pred klopmi.

„O vi, zapeljani, sem si mislil, počakajte no še malo! Vsaj še en trenutek!“

Ker je bil za me vsak trenutek zlato, sem hitro odložil evangeljsko knjigo. Ženske so se vsedle, moški pa so večinoma ostali stoje v klopeh. Dogovorjeno je bilo, ko se bom jaz začel predstavljati, bodo šli moški iz cerkve. Toda ne, da bi bil jaz začel praviti, kedo da sem, od kod da sem in kaj da želim, sem začel govoriti o ženitnini v Kani Galilejski.

Pravil sem Žabničanom, kedo se je tam ženil in kedo je bil na ženitnino povabljen. Pripovedoval sem jim, da gostje okrog mize niso sedeli, temuč vsakedo je imel blazino in je na nji ležal, z desnico pa je kar z golo roko zajemal iz skupne skledе. Tako namreč so Judje jedli, ker drugače bi ne bil mogel Kristus reči na veliki četrtek o Judežu Iškarijotu. „Eden izmed vas, kateri je z menoj pomočil roko v skledo, ta me bo izdal.“

Ljudem je prav dopadlo slišati, kako so Judje okrog mize ležali in z golimi rokami velike kose mesa iz skledе vlačili in tako pridno pili, da je bilo vina prav kmalu zmanjkalo in da je Marija svojemu Sinu milo potožila „Vina nimajo“. Pri poslušavcih sem na obrazih videl, da so se nekaterim kar sline cedile po polnih loncih mesa in po polnih vrčih vina v Kani Galilejski — kar so začeli moški v zadnjih treh klopeh riniti iz klopi in se pomikati proti vratom. Za njimi so se vzdignile druge tri klopi moških in so jo počasi drsali za prvimi.

Toda sovražne bojne trume so se pomikale le nerodno in neodločno. Šli so par stopinj naprej, pa so se vstavili in gledali na pridžnico, da bi

videli, kaj bom jaz rekel. Zijali so tudi na žensko stran, da bi spoznali, kaj bodo rekle ženske. Bili so neodločni in so omahovali.

Jaz sem mirno dalje govoril o ženitnini v Kani Galilejski. Pravil sem ljudem, da stari narodi, Grki, Rimljani, Judje niso poznali ne žlic, ne vilic, pač pa so dobro poznali ples in godbo. Niso pa plesali v parih, temuč le posamezni. Tako vemo iz sv. pisma, da je hči Heridijade zelo lepo, pač pa menda zelo razuzdano plesala in da je Herodu tako zelo dopadla, da je bil pripravljen dati ji kar polovico svojega kraljestva.

Med tem je stvar v cerkvi postajala vsak trenutek bolj živa.

Moški so rinili proti vratom, gledali pa so nazaj po cerkvi in vlekli na ušesa, da bi ne preslišali, kako so Judje v Kani Galilejski jedli, pili in plesali.

Enako šo ženske obračale oči in glave na vse strani in vstajale v klopeh; da bi videle, kako se bo končal ta upor v cerkvi, četudi bi bile rade slišale, kakšno godbo so imeli Judje na ženitnini.

Bil je v cerkvi splošen nemir. Miren sem bil samo jaz na pridiznici. Govoril sem dalje, kaker da bi nič ne videl in nič ne slišal, če tudi sem skrbno opazoval nasprotna generala, g. Robleka in g. Snedca, ki sta podžigala svoje trupe.

Imel sem trden bojni načrt in tega sem se strogo držal. Do sedaj je šlo še vse po moji volji. Čakal sem samo še na odločiven trenutek.

Med splošnim nemirom so prvi moški pricincali, če tudi zelo nerodno, do velikih cerkvenih vrat. To je bil za me trdno določen trenutek, na kate-rega sem bil vse stavil.

Brez vsake besede, še besedice Amen nisem rekel, sem jo pobral s pridiznice. Tekel sem po stopnjicah, kar sem le mogel. Malo je manjkalo, da nisem bil padeč.

Po cerkvi je nastal splošen šum in smeh.

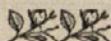
Jaz se za vse nisem nič menil, še nazaj nisem pogledal. Moja skrb ni bila, da bi bil gledal, kaj dela sovražnik po bitki. —

„O ko bi bili Vi videli, kaj se je godilo za Vašim hrbtom, ko ste bili nenadoma zbežali s pridiznice!“ mi pravi šmeja se g. Erlih po sv. maši.

„Glejte to, glejte to, to kranjsko grdobno! Ta tudi beži iz cerkve in pa kar teče! — je nekedo na glas zaklical sredi cerkve, ko je videl, kako bežite s pridiznice po stopnjicah. Vsi ljudje v klopeh so vstali in gledali za vami, da bi videli, kam jo boste pobrali. Ko pa so videli, da ste šli naravnost k altarju, je nastala splošna zmešnjava. Može, ki so bili zunaj klopi, niso vedeli, ali bi šli naprej ali nazaj, ženske pa so se jim na glas smejale. Moški, ki so bili še v klopeh, so se potuhnili in so poprijeli za rožne vence in za mašne knjižice. Vsi drugi pa so ko zamaknjeni gledali na altar, kjer ste mirno dalje maševali, kaker da se ni bilo nič prigodilo. Samo par moških ki so že bili za ključke cerkvenih vrat držali, je šlo skozi vrata in eden izmed njih je rekel: Jaz že tako nisem nikoli v cerkev hodil in tudi ne bom nikoli več prišel, če me bo tudi Roblek prosil. Da pa nam je ta kranjska grdoba s pridiznicešla, je pa vender le malo preveč.“

Prihodnjo nedeljo je bila cerkev zopet polna. Imel sem prav kratko pridigo. Dogodka od pretekle nedelje nisem nič omenil, prav tako, kaker da bi se ne bil nikoli prigodil.

Vsako nedeljo pa, ko sem imel „asperges“ po cerkvi, sem vse ljudi, moške in ženske prav lepo škropil in Boga hvalil, da se mi je bil moj bojni načrt prvo nedeljo tako dobro obnesel.

Razgled po serafinskem svetu.

Vsem tretjerednikom v Sloveniji!

Vabilo na skupno obhajanje sedme stoletnice smrti sv. Frančiška.

Kaker smo že naznanili, mislimo, da bo prav, če se letošnje leto zbero vsi tretjeredniki Slovenije k skupnemu obhajanju sedme stoletnice smrti svetega Frančiška. Ni ga pa kraja, ki bi bil bolj pripraven za tako slovesnost, ko nova cerkev sv. Frančiška v VII. okraju Ljubljane (Sp. Šiška). — Upamo, ker nam je za gotovo obljubljeno, da bo cerkev do 2. okt. toliko gotova, da jo bo mogoče 3. okt. blagosloviti in v nji obhajati božjo službo. Sv. maša s pridigo bi bila v Šiški ob polu 10. uri, popoldne pa pridiga in pete litanije ob uri, da bi se lahko vrnili vsi z večernim vlakom. Drugi dan t. j. 4. okt. na praznik sv. o. Frančiška bi pa imeli pridigo in slovesno sv. mašo in druge prireditve v Ljubljani.

Vse prijazno povabimo. Polovična cena vožnje je naprošena.

Dr. Kihovec.

Rècept za nekatere.

Dosedaj v Cvetje še nisem pisal, četudi je že dolgo poznam; danes sem se za to odločil. Nagnilo me je k temu, ker smatram za dolžnost ljudem pomagati, zlasti še nežnemu spolu, da ne bom zastoj nosil diplome specialista za ženske bolezni. Pisal bi v drugi list, pa nočem ker želim, da bi nobene gospe ali gospodične ne užalil. Ker osebe, ki Cvetje bero, nimajo te vrste bolezni, bo stvar ostala bolj tajna — povedale gotovo ne bodo nikomer — in nihče ne bo razžaljen, jaz bom pa storil svojo dolžnost. Recept, ki sem ga tu napisal, je iznajdba slovečega zdravnika; našel sem ga v nekem listu. Glasi se:

Na neko pojedino je prišlo več gospodov in mnogo dam — na pol napravljenih. Na mizo so prinesli tudi lepo sadje. Gospod sedeč poleg najbolj razgaljene dame, vzame najlepše jabolko in je ponudi dami poleg sebe. „Hvala presrčna! Krasno je; to bom shranila v spomin na vas, dragi gospod,“ odgovori dama, gospod pa reče: „Ne hranite je, bo segnilo; le takoj je pojedite.“ — „Potem pa ne bom imela vašega spominika“ — „Nič ne de; se

me bote že kako spominjali. Pojejte to jabolko takoj, da bote, kaker Eva, spoznali, da ste naga.“

Dama vstane, odide v spremstvu dr. Kisovca, ki ji svetuje, naj skuha rilec. Dolgo ga je kuhala, nazadnje se je pa v spremstvu dr. Vesela vrnila dostojno oblečena.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Duhovnik v dušnem pastirstvu I. V. se priporoča presv. S. J., žalostni M. B. in dušam v vlačah za sv. stanovitnost v duh. življenju ter za pomoč v par težavnih zadevah. — Fr. Starman iz Ž. v več važnih zadevah in Marjn. Kovačič iz V. svojo na pljučih bolno hčer in njenega moža. (Darova smo oddali: 80 Din za c. sv. Fr. 5 za kruhe sv. Ant.) — Bukovec M. Mariji, sv. Jožefu, Frančišku, Antonu P. in Mali Trz. za ozdravljenje. — Uredn.: dobrotnike cerkve sv. Fr. in tri mlačne tr.

II. Pokojni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Ana Šabec, Mar. Moškerc (45 l. v III. r.) Ivana Kornič, Frančiška Lampič, Ana Brožič (55 l. v III. r.) Ana Lahajmer (50 l. v III. r.) Mar. Simonič (59 let v III. r.), Mar. Gregorač, Mar. Pibernik, Trz. Kastelic.

2. **šentviške** nad Lj.: Marjn. Škerblina, Mar. Cuderman.

3. **sostrške:** Černe.

4. **kamniške:** Kamnik: Kočar Janez. — Mengeš: Kopitar Uršula, Vehovec Helena. — Radomlje: Kvas Marija. — Tunjice: Krumpetar Marija. — Trzin: Kovač Marija, Mušič Barbara. — Gozd: Spruk Lucija. — Vič. g. Mihael Sajc, zlatomašnik, + 25.VI. 26 v »Domu sv. Antona« v Mekinjah.

5. **novomeške:** Barbara Pelc, Ana Vovk.

6. **mariborskega okrožja:** Jarenina: Ana Krajncan. — Ribnica: Marija Pisnik. — Sv. Peter pri Mariboru: Marija Poštrak. — Slovenska Bistrica: Alojzija Pleteršek. — Maribor: Katarina Leske, Janez Jarc, Ignacij Kramberger, Ana Ferlinc, Marija Gradišnik Apolonija Šerbela. — Hajdina: preč. g. Gašpar Zrecko, župnik. — Gornja Radgona: preč. g. Anton Kocbek, župnik.

7. **svetotrojiškega okrožja:** Sv. Trojica v Slov. gor.: Gera Roter, Marija Golob, Marjeta Kocbek (53 let v III. r.) — Sv. Ana: Marija Škof (61 let v III. r.) — Sv. Andraž: Fr. Nedelko. — Sv. Anton: Fr. Polštrak. — Apače: Elizab. Zettl. — Sv. Benedikt: Neža Divjakom: Janšovec. Sv. Lenart: Ivana Rige, Alojz Rajšp. — Sv. Bolfenk: M. Peter. — Sv. Jurijna: Ščav. M. Ajlec. — Sv. Pejer pri Radg. — M. Finster. — Sv. Rupert: Lorenc Kurboš, M. Rojs, Magda Fras, Ana Lešnik. — Sv. Urban: M. Petrovič, Janez Švarc pri Sv. Bolfenku. — **Prekmurje:** Beltinci: Rozika Kūhar, Štefan Forijan, Urša Lebar, Mari Roterka, Ivan Močec. — Sobota: Ana Kūhar.

8. **brusniške:** Janez Učman, M. Rukše, Hel. Miklavčič.

Zahvala za uslišano molitev.

I. H. se zahvaljuje iz obljube za uslišanje žalostni M. B. in sv. Ant. (Dar 300 Din smo oddali v določeni namen.) — Štefan Stukelj Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišanje v važni zadevi. Zahvala je bila obljubljena. — Dobrovoljec Kat. Mariji, sv. Ant. in sv. Mali Tereziji za ozdravljenje hude bolezni; zahvala obljubljena. — L. K. presv. S. J., Mariji, sv. Tereziji od D. J. za srečno prestano operacijo. (10 Din. za c. sv. Fr.) — M. Bukovec Mariji, sv. Jožefu, Frančišku, Mali Terez. za uslišano prošnjo v več zadevah; zahvala obljubljena. — H. V. sv. Antonu za uslišanje v hudem nasprotovanju (pismo hranijo na Viču; zahvala obljubljena.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. — Vredil p. Salvator Zóbec v Ljubljani.

Tiskarna Ant. Slatnar v Kamniku.

ker se samostalniki ne delajo iz adverbov; če jo hočemo imeti, jo moramo napraviti iz: okolica, okoličin, t. j. okoličnost. Tudi okolnost ne velja iz istega vzroka. — „Neapljem“ (60), „tabernakljem ne velja, ker ne gre izpuščati e, ki ni poluglasnik, pisati bi bilo: Neapeljem, tabernakeljem.

Se bolje bi pa bilo pisati Napoljem (Napoli), za tabernakeljem pa po narodni govorici tudi ne bi bilo napačno: tabrnakeljnóm. Sestavljenke: samopremagovanje (Selbstüberwindung), zanešenjaštvo (46), svetobežen (61) imajo malo slovenskega duha. — Prav je pisati „doteknil“ (50), pa bi morali pisati tudi umeknil, ne pa: umaknil (69), navdahnil (71), oddahniti (84), dotakniti (116) Z veseljem smo brali: „odločnišega“ (86) „najspodobnišemu“ (129). Naj bi pisali: —iši, če ni naglašen, če je naglašen pa: ejši n. pr. močan, močnejši.

Nagrobnice. Fr. Marolt, III. premenjeni natis. Ljubljana, Jugosl. knjigarna.

Grešni Adamov otrok ne želi za svoj pogreb ne vencev, ne pesmi, marveč božjega usmiljenja in milostne sodbe božje. Vender je navada, da se poje tudi pri pogrebu in te navade ne bomo odpravili. Gre pa za to, kaj se poje. Najprimitivniši so spokorni psalmi, kitica iz oficija za mrtve in pesmi, ki se ozirajo na resnobni čas pogreba. V tem pogledu najbolj ustrezajo nagrobnice 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 17, 20, torej večina. Druge bolj vdarjajo na srce, naglašajo slovò, silijo na solze. Res je sicer, da si srce v takem trenutku želi tolažbe, si se solzami lajša bol, vender pesmi ne smejo biti posvetno sentimentalne, ne preveč obupne, saj „križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami.“ Str. 11. — Nagrobnice tudi ne smejo biti preveč zumečničene, ker se večinoma mora zbor hitro zbrati in nima časa za dolgo vajo. Tudi je petje na prostem težavniši nego v zaprtem prostoru. Vsak zbor prav stori, če ima par nagrobnic dobro naštudiranih vedno v rezervi.

Predložena zbirka nagrobnic popolnoma ustreza svojemu namenu; vsi skladatelji so med Slovenci na dobrem glasu. Tisek lep, oblika priročna, cela ureditev posrečena. Zbirko toplo priporočamo. H.

Ne priporočamo svojim bravcem knjige: **Znamenja našega veka.** Pojasnilo sedanjega položaja sveta. Napisal L. R. Conradi. Nakladno društvo G. Šašič in Co Novisad - Zagreb. — Knjiga obsega 127. strani; je lepo vezana v platno, ima več slik, nekatere s hrvaškimi vpisi. Na 20. strani navaja besede dr. Fr. Lampeta iz Zgodb sv. pisma; vrste 3—5; so vrinjene in jih ni pisal dr. Lampe. Slog je zelo okoren, jezik namešan s hrvaškimi besedami, sklanjatev pogosto neslovenska, sploh je slovenščina taka, da bi želeli, naj nikedar več ne izide knjiga v taki jezikovni obliki. Sicer pa knjiga nima nobenega odobrenja cerkvene oblasti in je ko taka zabranjena.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški (v din). Nabrali so: č. p. Evgen v Kalri 2018, č. p. Odilo v Brežicah 1700, sam. Maribor 259, č. p. Berard 40, Mar. Lukanc 1550. — Darovali so: tretjeredniki v Boštanju 213, v Mirni peči 340, na Polšniku 200, pri Sv. Troj. v Slov. g. 50, v Kamniku 87, K. T. dr. 5000, župnija Velesovo 520, č. g. d. sv. Šinkovec 2000, č. g. † I. Sadar 486, T. Šega 250, M. Lavrenčič 1825, Notar 200; po 100: č. g. Hutter, L. Črnilec, A. Titl, č. g. Perne, č. g. A. Jamnik, Mar. Kleindienst, V. Skočir, M. Azeln 60; po 50: K. Tramšek, Nastran, Ma. Jalovec; A. Rop 52, M. Škofljanec 40, T. Zbašnjik 52, J. Zamida 51; po 20: ž. u. Vinica, č. g. I. Breznik, M. Krek, A. Marolt; po 25: L. Špnek, M. Papež, F. Kodra 26, A. Vilant 15, L. Čanžek 12 50, F. Marn 12; po 10: M. Erzen, M. Podrekar, T. Korenjak, E. Podboj, M. Matkovich 5 dol., A. Humar in A. Jerič po 5 lir. Več neimenovanih večje in manjše zneske. — V zahvalo za zdravje Iv. Markelj 100, župni

urad Železniki (od Jerice Košmelj 150, J. Spendal 20, Kat. Ramovš 20); Ana Pust 40, Trz. Zorc 50; po 10: Trz. Govekar. Šol. s. semenišče, M. Pogorelec, Fr. Nastran, Jan. Jekler, č. g. Mih. Kmet, Fr. Prijatelj, Ana Žagar; D. Tomšič 20, č. g. J. Gužej 25, M. Gorjanec 23, M. Klinar 15, M. Zelnik 30, Iv. Imperl 40, M. in Iv. Rep. 60. Nabrano: M. Bergant 200, Mrjt. Sadar 200, A. Hrovat 200, Frančiška Pečan 100, R. Rožanc 250, Trz. Škof 50. Bog povrni vsem!

Za kruhe sv. Ant.: Neža Zupan in Ana Žirovnik po 5 Din. Neimenovani večje in manjše neske.

Za franč. misijone: gdč. Smolnikar nabrala 32, N. 5.

Tretjeredne vaje za julij in avgust 1926.

Ljubljana: M. shod: 19. sept. in 17. okt. ob polu 5. uri pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. zj. v dvorani. — **Poduk za novince:** 26. sept. in 24. okt. ob 4. pop. — **Odbojna seja:** za moške 19. sept. in 17. okt.; za ženske: 8. sept. in 31. okt. ob 4. pop. **Duhovne vaje:** 14.—17. sept. Začetek 14. sept. ob 5. zj. Premišljevanja bodo vsaki dan trikrat. Sklep 17. sept. Dne 3. in 4. okt. bo slovesni shod vseh tretjerednikov Slovenije. Glej „Razgled“. — **Novomesto:** M. shod: 19. sept. in 17. okt. ob polu 4. pop. Po shodu v sep. poduk za novince, v oktobru sprejem novih udov. — Dne 4. okt. slavnost 7 stoletnice smrti sv. Frančiška. Ob 8. govor in pontifikalna sv. maša, ob 10. urli zborovanje v cerkvi. — **Maribor:** M. shod: 15. avg. in 8. sept. — **Sv. Trojica:** M. shod: 15. avg. in 8. sept. ob 2. pop.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1926.

September.

Oktober.

1 S	PO. Čm.	Bl. Janez in Peter, m. 1. r.	1 P	Čm.	Bl. Janez in Nikolaj 1. 3. r.
2 Č	Čm.	Sv. Štefan, kr.	2 S	P.O.	Sv. angelji varuhi
3 P	Čm.	od dneva	3 N		19. pobink. Prenos sv. Klare
4 S	P.O.	Sv. Roza, 3. r.	4 P	VO. PO.	Naš sv. o. Frančišek
5 N		15. pobink. Bl. Gentilj, m. 1. r.	5 T	Čm.	mej osmino. Sv. Placid in tov.
6 P	Čm.	Bl. Liberat in Peregrin 1. r.	6 S	P.O.	Sv. Marija Frančiška 3. r.
7 T	Čm.	od dneva	7 Č		Presv. rožn. venca D. M.
8 S	VO. PO.	Rojstvo bl. D. M. Sv. Hadrijan	8 P		Sv. Birgita 3. r.
9 Č	Čm.	Bl. Serafina 2. r.	9 S	Čm.	Sv. Dijonizij in tov.
10 P		Bl. Apolonija. Sv. Nik. Tol.	10 N	P.O.	20. pobink. Sv. Danijel in tov.
11 S		Bl. Bonavnt. B. 1. r.	11 P		osmina n. sv. o. Frančiška
12 N		16. pobink. Ime Marija	12 T	P.O.	Sv. Serafin 1. r.
13 P	Čm.	Bl. Frančišek Kald. 1. r.	13 S	Čm.	Sv. Edvard kr.
14 T		Povišanje sv. Križa	14 Č		Sv. Kalist p.
15 S		kvatr. Mar. 7 žalosti	15 P		Sv. Terezija
16 Č	Čm.	Sv. Kornelij in Ciprijan	16 S	Čm.	o sv. Mariji
17 P	VO. PO.	kvatr. V tisu. ran sv. o. Fr.	17 N		21. pobink. Sv. Hedviga
18 S	P.O.	kvatr. Sv. Jožef Kupert, 1. r.	18 P		Sv. Luka ev.
19 N		17. pobink.	19 T	P.O.	Sv. Peter Aljkant, 1. r.
20 P		Sv. Evstahij in tov. m.	20 S		Sv. Janez Knc.
21 T		Sv. Matej ap. in ev.	21 Č	Čm.	Bl. Jakop, šk. 1. r.
22 S		Sv. Tom. Viln. Sv. Mavricij	22 P		Posveč. domače cerkve
23 Č		Najd. trupla sv. Klare	23 S		Bl. Josipina 2. r.
24 P	P.O.	Sv. Pacifik 1. r.	24 N		22. pobink. Sv. Rafaelj nadan.
25 S	Čm.	o sv. Mariji	25 P	Čm.	mej osmino posveč. c.
26 N		18. pobink. Bl. Lucija	26 T		Bl. Bonavnt. P. 1. r.
27 P	P.O.	Sv. Elizearj 3. r. Sv. Koz. in D.	27 S		mej osmino posveč. c.
28 T	Čm.	Bl. Bernardin Felt. 1. r.	28 Č		Sv. Simon in Juda, ap.
29 S	P.O.	Sv. Mihaelj nadang.	29 P		osmina posveč. c.
30 Č		Sv. Jeronim c. uč.	30 S	P.O.	Bl. Angelj Ak. 1. r.
			31 N		23. pobink.